

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

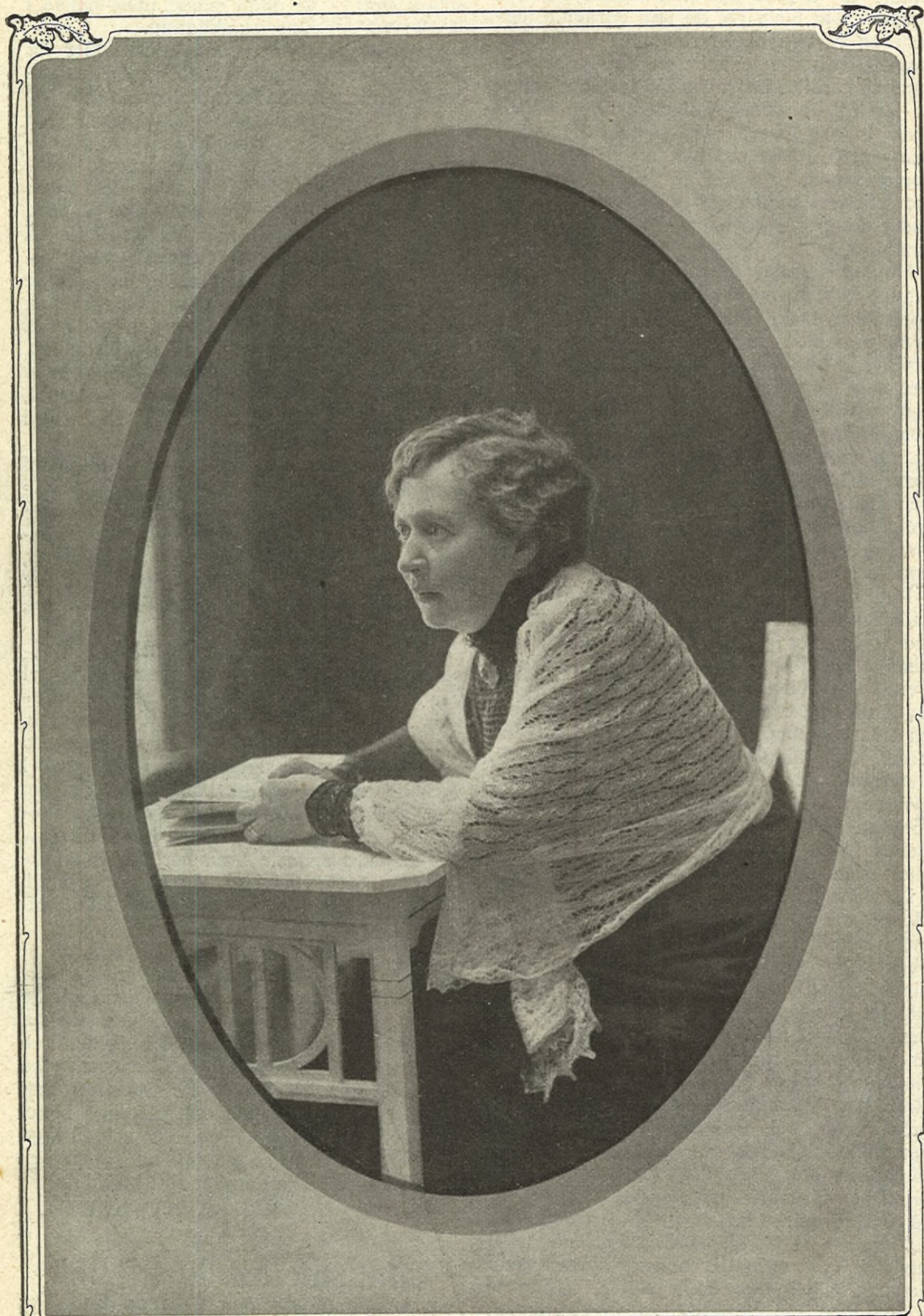

SONDAGEN DEN 19 MAJ 1912.

IDUN

ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDLAGD AF
FÖR KVINNAN OCH HEMMET
FRITHIOF HELLBERG

HUFVUDREDAKTOR OCH ANSV. UTGIFVARE:
JOHAN NORDLING.BITR. REDAKTOR: ERNST HOGMAN.
RED.-SEKRETERARE: ELIN WAGNER

Författarinnan fru Hilma Angered-Strandberg.

Efter en fotografi för Idun af J. Hammarstrand, Falköping.

Hilma Angered-Strandberg och hennes nya bok.

HILMA ANGERED-STRANDBERG — i hur många år har icke detta namn stått lefvande för mitt intresse!

Det var i slutet af 90-talet det första gången framträdde på ett par tre romaner i helt röda omslag — då en nyhet! — och innehållande skildringar från Amerika och af svensk-amerikanares lif där ute och för ingen, som läste dessa böcker, har det väl varit möjligt att helt glömma deras både starka och heta pust, deras mustfulla påtaglighet! Realism, ja väl, de voro realistiska, men icke blott i den mening, hvars ideal uttrycktes i den då gängse satsen "att måla af en gödselhög naturligt", utan burna af ett temperament, trotsigt ärligt och skningslöst ringaktande all sentimentalitet. Dessa böcker, till hvilka utan tvifvel en stor del af stoffet hämtats ur bittraste egna upplevelser, friade icke i en rad till gråtmildt uppjagadt intresse för den skrifvandes egen person. Det låg något sällsynt nobelt och allvarligt bakom dessa talangburna skildringar. Därför stannade icke blott bokstafven i minnet, utan ock den lefvande anden.

Ty där fanns en lefvande ande, och de par följande böckerna stadfäste intrycket häraf; men den bok, som i dessa dagar föreligger af Hilma Angered-Strandbergs hand, "H e m m a", en roman, den visar det i rikaste mått.

Hilma Angered-Strandberg äger iakttagelsens gåfva, både skarp och kvick, och hon äger ett lyriskt-romantiskt drag, äktsvenskt i sin kärlek till naturen. Och dock är hon som konstnär icke i främsta rummet artist, öga, med första blicken för vår sköna och stygga, ljufva och upprörda världs yltre mantel, ej heller främst lyhördt öra, känsligt för hvarje sång i en vindpust. För henne gäller det innersta lifvet hos människan själf. Icke tal om att hon icke, med sitt breda humör, sin reflekterande förmåga, skall ge oss många förträffliga drag; men hon kan ej njutas med att endast se och lyssna och sjunga som sången kommer. Det är hennes väsen omöjligt att stanna vid för henne facila uppgifter eller resultat. Hon måste kämpa. Hon måste försöka äta sig in till de verkliga, de djupaste värdena, om hon skall — helt enkelt vilja någonting alls.

Därför och ur denna förutsättning kan hon nu själf kalla de präktiga Amerika-romanerna ofillräckliga. De voro henne icke nog. Därför kan hon — och med full rätt — mena

att Hemma är hennes första stora bok, emedan den icke blott återger tingen, utan äfven är buren af en idé: möjligheten af evighetssjälens seger i människolif. Eller just det, som ligger i följande vackra ord: "det beror inte på att man lyckas, utan hur man lyckas". På att man inte fuskar, inte går med på att bli sitt fjärdedels eller sitt halft bästa, utan endast sitt absolut bästa ärligt!

Något sådant kallar jag stort, och en konstnär, hvars oafslåliga sträfvan ligger i att nå fram till och öfvertygande delge oss en dylik lifsåskådning, för honom (hennes) måste vi respektfullt stanna.

Och dock, allt detta vore kanske inte nog, om "Hemma" blifvit en misslyckad bok, en dålig roman, en massa tråkiga sidor. Läsaren har rättighet att sätta upp fordringar äfven därvidlag. Patos är en härlig känsla, men det kunde hända den bortskämda och ogudaktiga läsaren att somna godt midt i hänförelsen!... Gudi lof, någonting sådant behöfver man icke riskera med Hilma Angered-Strandbergs bok. Impressionsinstinkt skrifven, i ett manér som är hennes (och något visar tillbaka på hennes förnämsta läroår, 90-talet), vädjande till läsarens fantasi, stundom blott antydande, stundom mera bredt berättande, är "Hemma" i mitt tycke en icke blott själf, utan äfven särdeles, ja, sällsynt fångslande roman. Låt mig blott med några ord antyda dess innehåll. Boken börjar så här:

"Magnus Groth stod midt på högslätten — stor nog, men öfverskådbar. Nå, det var väl det mesta här hemma, inte svårt att komma underfund med just." — Herr Magnus Groth har kommit hem på besök från Amerika och i några förträffliga följande sidor få vi hela hans stämning, hans syn på det gamla dock kära hemlandet, så fattigt, ofta fuffigt, och som syntes oföränderligt. Glad är han inte, tvärtom, rätt beklämd. Och hvad skall hans eget lif nu bli för något? Nå, medellös är han ju inte, han får väl se tiden an, ingen brådska, litet försiktig! Till en början finnas ju de gamla vännerna och beskyddarne att besöka.

Härmed har författarinnan så att säga gjort sin bjudande gest med handen. Föreställningen börjar, miljön rullas upp. Första visiten gäller kyrkoherden Löving, en af bokens bästa figurer, med motstycke endast bland Ullmans ypperliga "Präster", den världslige prelaten med den lena, öfvertygande tungan, den starka maktlystnaden och äfven förmågan att gripa och underkufva människosjälarna. En motbjudande herre, och dock fattad med så mycken humor, med den verkliga konstens allförlåtande syn på en stackars individ, en så bräcklig inkarnation trots allt, af det dåliga, att han däremot lyftes till en typ af större dimensioner.

Hilma Angered-Strandberg tycker om en bred miljö, ett rörligt myller. De närmaste kapitlen föra oss ur hus i hus. Småstadsdamer — mycket hvasst observerade — prästsocietet, ortens bönder, större och mindre, passera i en rad scener och bilder. Det impressionistiska i författarinnans tillvägagångssätt ligger ej minst häri; genom anhopandet af verklighetsmaterial, där hon fint tynger på vissa drag, för hon, utan att predika sin mening, läsaren fram till det begärda resultatet: belysandet af bokens idé, tanke, innersta energi. Det finns här, särskildt i allmogeskildringen, utmärkta saker, roliga, rörande och gripande. Endast flyktigt tränger sig invändningen fram, att

man under ingressen väl mycket tvingas släppa vännen Magnus Groth ur sikte. Förberedelsen till hans ödes gestaltning blir litet bred — men det finns inte en sida, som är tråkig.

Men det är inte min mening att referera hela boken; den hör till dem, som böra köpas och införlifvas med boksamlingen. Hvad Magnus Groth alltså, i korthet sagdt, söker och finner, genom de många bekantskaper han gör i sin landsbygd, de intryck han mottager, vidare genom en ovärdig — mycket fint skildrad — förlofning med en af småstadens eleganta fröknar, genom inre tvekan, pröfning och själförakt, det är sin egen ideella frigörelse. Det djupsvenska behöfvet af andlighet har väckts hos honom igen vid kontakten med hemjorden; och när boken slutar, är det här han skall stanna, hemma, stanna som bonde, då han dessutom genom en olycka blifvit ruinerad. Han har förstått, att det icke är en tillfällighet, att hans själs rötter äro fästa vid torfvan, och vi ha förstått det genom inblicken i bondeklassens lif och lifssyn, hvilka under utvecklingens gång gifvits oss och hvilka förbereda upplösningen. "Behåll det du hafver", står som bokens motto, och denna blir, utan en enda fras, härigenom af äkta fosterländsk innebörd.

Magnus Groth är romanens hufvudagerande och, om ni behagar, hjälte. En genomsnittssvensk, litet försagd, stundom svag, men med en hederlig vilja. Den som emellertid blir bokens innerst bärande kraft, den som just väcker och stödjer Groth, genom sitt föredöme och sitt inflytande, och som alligenom står som motsatsbetoning till hvarje världsligt element, är Torsten Hellman, en halvbror till kyrkoherden, en diktare och drömmare, en "oduglig för lifvet", men samtidigt en hänförd bejakare af lifvet i dess mening skönhet, godhet, springande vilja uppåt.

Rent artistiskt sedt är kanske icke Hellman i tillräcklig grad pregnant. Och dock är det vid de sidor, hvilka uttrycka honom, som åtminstone jag stannat allra mest gripen. Som han är tänkt, är han i sitt slag ett uttryck för den svenska folksjälens lika väl som en Gösta Berling. Här röra vi vid urberget. Bitter och hänförd, mystiker och ironisk, overksam och rastlöst grubblande, trofast förvissad om, att intet till slut betyder något förutom detta, "att taga skada till sin själ". Som en piska öfver sig själf är han: icke en suck, som är osann, får slippa fram. Gud, dig vill jag! ropar han efter en natt af inre, stormig rannsakan. Blott det, att hans Gud ingalunda är prästens Gud; hans Gud är det obevekliga skönhetskrafvet, som är sanningskrafvet, inom hvarje människa. Gäller det, för att nå detta, så gärna strid! Intill döden. Kamp förskräcker ej; tvärtom. Den är ett med själfva temperamentet — hos Hellman som hos Hilma Angered-Strandberg. Hon har diktat denna figur ur sitt innersta medvetande, ej underligt om hon i honom ser ett betydelsefullt resultat. För henne kan diktning aldrig vara "blot til Lyst". Själf skref hon till mig — när jag bad om äran att få återpresentera henne för Iduns läsekrets:

"Jag kan säga, att en evig brottning med konstnärliga uppgifter och ideal varit mina senare års hela innehåll."

Och dock har detta hårda kynne i grunden ett bedårande drag af ljus tro — "en förvissning, att ett högre jag finns och kan levas fullt ut".

Som aldrig förr har detta nu kommit fram,

och säkert är, att ingen af H. A.-S:s föregående böcker har verkat befriande likt "Hemma". Både som konst, trots några konstnärliga brister, och som dokument.

Nu några ord om författarinnan själf, ehuru det mesta väl redan är känt.

Hon är född af diktarsläkt, hennes far var justitierådet C. G. Strandberg, en af de aderton i Svenska Akademien och kusin till skalden Talis Qualis. Sin barndom och första ungdom skildrar hon i romanen Lydia Vik, där man i den lilla hetsiga, oböjliga och sanningssärliga flickan Lydia redan har lätt att ana sig till den blifvande författarinnan. Men ännu helt ung blir hon föräldralös och tillbringar några år halft upptagen, halft som sällskapsdam hos vänners vännar på högadliga slott. Af detta skede finns också i "Lydia Vik" en klassisk skildring.

Emellertid, stugan — alias slottet blef för trångt. Efter energiskt arbete tager den 21-åriga fröken Strandberg telegrafistexamen och får förordnande vid Västkusten. Och här framlever hon flera år, läsande, grubblande, själf diktande. En novell införes i Göteborgs Handelstidning, och då den anses äsyfta förhållanden och personer på platsen, där hon är anställd, blir hon utsatt för så häftig förföljelse att hon tvingas rymma fältet. Obegripligt föreföll det henne — icke ville hon någon människa ond! Nå, hon fick plats i Handelstidningen och arbetade där ett år samt publicerade en första novellsamling, Västerut. Det blef en lyckad debut, man uppmärksammade i litterära kretsar namnet, och kanske väntade en ljus och lätt framtid den begåfvade unga damen.

Men hon valde icke sitt öde så — försåvidt man väljer! Hilma Strandberg gifte sig med en ung målare Hjalmar Angered, lofvande och talangfull som hon, och med honom började hon i Amerika en kamp för tillvaron, som skulle bli nog så svår, och som efter sex år skulle kasta henne tillbaka till hemlandet, kroppsligt bruten.

Det är väl från denna tid fru A.-S. i ofvannämnda brevet talar om "senare år". Det var också nu hon slog igenom som författarinna. Men när hon talar om brottningar, nämner hon icke dem, där fienderna voro sjukdom och pressande yttre förhållanden. I verkligheten blef det en kamp icke blott om rent konstnärliga ideal, utan äfven, helt simpelt, om möjligheten att alls — få arbeta. Under de allra senaste åren har fru Angered-Strandbergs namn blott sällan varit synligt. Hvarför? Emedan hon varit alltför klen, haft det alltför hårdt.

Med sin man lefver hon nu i en afkrok af Sverige, isolerade, långa perioder utan något bildadt umgänge. Hennes enda glädje är att veta, ana, känna, att hennes skrifna ord, hennes eget bästa, når ut i världen och träffar människorna, de som kunna och vilja möta. Dessa äro för henne vännerna, mot hvilka hennes eldsjäl i det bräckliga höljets sträcker sig, i begär att ge. Låt oss då taga med tacksamhet och se till, att vänkretsen blir stor — så som hon har rätt att vänta!

MARIKA STJERNSTEDT.

Statistik för hushållet.

Mot insändandet af 1 kr. i frimärken till Iduns Tryckeri-Aktiebolag Specialafdelning System, Bryggaregatan 17, Stockholm, erhållas franko 25 st. statistikkort. (Se artikeln i ämnet i Idun n:r 1 och 2!)

Prenumerationspris:		Stockholm, Mästern Samuelsg. 45.		Annonnspris:	
Vanl. upplagan:		Redaktionen: Riks 16 46. Allm. 98 03.		Pr millimeter enkel spalt:	
Helt år.....	Kr. 6.50	Kl. 10-4.		25 öre efter text.	
Halft år.....	» 3.50	Red. Nordling: Riks 86 60. Allm. 4 02.		30 öre å textsidan.	
Kvartal.....	» 1.75	Kl. 11-1.		Utländska annonser debiteras 50 öre med 20 % förhöjning å särskild begärd plats.	
Lösnr.....	» 0.12	Verkst. direktören kl. 11-1.		20 % förhöjning å särskild begärd plats.	
Praktupplagan:		Expeditionen: Riks 16 46. Allm. 61 47.		Annonkontoret: Riks 16 46. Allm. 61 47.	
Helt år.....	Kr. 8.-	Kl. 9-6.		Kl. 9-6.	
Halft år.....	» 4.25	Riks 86 59. Allm. 43 04.			
Kvartal.....	» 2.25				
Lösnr.....	» 0.15				

Iduns Jubileum Artiklar

DEN DJUPE ÖFVERTYGELSE, SOM dikteras nedanstående inlägg i en aktuell företeelse och som är så varm känd, att den tagit uttryck i en kraftigt indignerad ton, uppfattas fullkomligt af redaktionen, som därför icke heller velat förmena den att komma fram, äfven om vi icke i allt dela tankegången. Det starkt personligt

kända i artikeln — detta skola alla våra läsare förstå — har också sitt berättigande att bli hördt, deslömer som sträfvandet efter kvinnornas rösträtt hos dem, som kämpa därför, icke endast är besjäladt af önskan om egen rätt, utan af en brinnande längtan, att det må bli bättre ställt för tusentals medsystrar än det nu är.

BN BERÖMD MAN I ETT NORD-europeiskt land sände en gång i ett kritiskt och högtidligt ögonblick en af sitt lands mest betrodda söner den sedermera berömda parollen:

Nu er tid at holde sammen!

Emottagarens svar har blifvit icke mindre berömdt, trots den oparlamentariska formuleringen: Nu er tid at holde käft!

Det är icke utan att dessa hjärtesuskar från män, hvilka tagit ansvaret i en vansklighets situation (hvilken intet har med föreliggande ämne att skaffa), ofta runnit mig i minnet under senare tider. Det hade varit godt om vi i Sverige hade haft en kvinna, tillräckligt berömd och tillräckligt älskad för att våga såväl meningen som formuleringen af en liknande maning till sina svenska medsystrar — icke i allmänhet, men under de svåra tider som nu äro. Det är tydligen den imperativa maningen, ropet, parollen, som behöfs. De långa resonemangen äro i och för sig förträffliga, men det har visat sig att de i detta fallet båta till intet.

Och hvarför?

Svaret måste för en feminist vara djupt nedslående: Emedan vi sakna solidaritet.

Icke precis i den bemärkelse som männen åsyfta, när de utpeka oss inför allt folket, slående sig för bröstet och sägande: Se kvinnorna, de veta intet om solidariteten! De taga alltid och allestädes hedern af hvarandra!

Så enkla verksynder falla dessbättre icke på de moderna kvinnornas samveten. Och ändå ha våra manliga belackare rätt. Vi sakna i djupaste mening solidaritet. Vår solidaritet får nämligen icke vara af det ljumma och af det resonerande slaget. Den skall vara varm och blödande och brinnande som lifslusten själf, den skall vara religiös som hos en prolefaragitator och seg som hos en hvilken kan offra sig själf för sitt lifsmål. Ty endast så kunna vi komma åt att göra hvarandra någon nytta — och under närvarande tid är och måste detta vara det viktigaste för hvar och en af oss!

Här är icke platsen att göra aktuell polemik. Och jag vill uttryckligen säga ifrån, att jag är djupt öfvertygad om, att de kvinnor, hvilka för mig stå som representanter för alla våra brister i detta afseende, handlat i djupaste öfverensstämmelse med och manade af sina samveten. Men icke desto mindre har deras handling blifvit en så tungt allvarlig och kanske också upprörande företeelse att jag icke kan afhålla mig från att säga hvad jag har på hjärtat.

KVINNOLIG SOLIDARITET.

Det är anordnarinnorna af antirösträttsmötet i Uppsala jag syftar på. Jag behöfver icke ingå på deras anföranden eller polemisera mot dem, det har sedan snart trettio år flerfaldiga gånger gjorts af talangfulla och berömda kvinnor och män.

Det är endast och allenast själfva saken, att detta har kunnat ske, som är så allvarsam att den i lugn och ro kan tärva några ord. Tänk själf efter!

Äfven för icke rösträttskvinnor är det väl numera fullt klart att en mycket stor del af vårt lands kvinnor med brinnande värme omfattar L. K. P. R:s program, samt att en högst afsevärd del af dessa kvinnor göra mycket stora och mycket tunga offer för att föra fram dessa idéer. Dem gifves af mångfaldiga ädla och modiga kvinnor deras renaste längtan och deras hetaste hänförelse. I egna sorger liksom i egna fröjder är det detta, som komma skall, som står bakom och ger relief, djup och mening åt mycket som eljes skulle ligga obrukbart och oförklaradt. Det är hvarken ett öfversvinnligt beröm eller ett öfverdrifvet förtal, att rösträtts-saken för många kvinnor blifvit det centrala i lifvet, och detta utesluter på intet vis att de också kunna fylla högst krävande uppgifter af olika art.

Det kärleksverk, ty ett sådant är det, som sålunda af tusenden sinom tusenden kvinnor byggts upp under ångest, bäfvan och försakelse — det kommer några få högt ansedda kvinnor, hvilka aldrig själfva vetat hvad det vill säga att stå ute i kampen och få släppa till icke endast sitt eget skinn, utan det bästa och starkaste man har, detta komma de och säga är intet och af ondo. Måtte åtminstone de lättköpta applåderna från vissa manliga läger säga dem, hvilken gärning de gjort!

Undertecknad har lyckan känna många gamla goda och visa kvinnor, hvilka icke tro, att den kvinnliga rösträtten skulle göra vårt land gagn. Men jag känner ingen, som förtjänar att kallas god och vis och som vågar stå fram och säga:

Se, hvad våra systrar gjort, och hvad våra systrar kämpa för! Tro dem icke, de fara vill och leda oss alla i fördärfvet! Vi, som ha goda och lyckliga ställningar, vi veta det

— kvinnan skall icke gifvas mera och annat än det hon redan har!

Sannerligen — det faller ett mycket tungt ansvar öfver dem, som så våga tala! Äfven rösträttsarbeterskan kan många gånger tynas ned under bördan af hopplöshet och ansvar, när det lefvande lifvet allt för rikligen består en med exempel på hur mycket som ännu återstår. Men hvilka bördor ens tro än åsamkar en af profningar och ovisshet, alltid måste de bli lättare än deras, som endast stå bredvid på vägen och kasta sten på dem, som släpa bördorna!

Det finns vissa regler som gälla bland hyggligt folk långt utanför den europeiska civilisationens gränser. Bland dessa är den första att man icke skall afhåna det andra hålla heligt eller som omfattas med en kärlek, som tvingar till offer.

Vore det icke skäl att vi kvinnor — vi äro ju ändå alla i mycket så ense, när vi komma åt att i lugn och förtrohet råkas och diskutera — komme öfverens om att acceptera denna regel för vårt eget vidkommande och när det gäller våra angelägenheter! Jag menar då, att det icke för den moderna kvinnan i gemen är någon speciell angelägenhet att "allt skall vara bra som det är", och jag menar också, att för de flesta af dem står deras köns framtid som en lika viktig och helig sak som något annat. Det finns gudskelof godt om dem, som i gärning och lif bevisat detta!

De som icke äro med oss, behöfva ju icke nödvändigtvis stå upp och säga att de äro mot oss. Motståndarna och de tveksamma plockas nog ändå fram af männen, sin passivitet till trots. Deras samvete kan omöjigen fordra en så tvetydig och så missklädsam attityd som den att desavouera hvad de själfva icke idas mottaga, men hvad andra gifva sitt lifsarbete för att förvärfva.

Denna vädjan är icke förestafvad af någon sorts rädsla för den kvinnliga oppositionen. Tvärtom kan det vara mycken sanning i hvad de flesta erfarna rösträttskvinnor säga: Inga gagnar oss så mycket som antis!

Men äfven antis äro kvinnor, fast de icke alltid känna som sådana, de äro i alla fall våra systrar, och därför böra vi i solidaritetens namn icke undandra oss ansvaret att säga dem, huru vi se deras handlingssätt, och att med öfliga vördnads- och hedersbetygelser i lämplig omskrifning tillropa dem den sats vi började med:

Nu är icke endast tid att hålla samman, nu är tid att vara tysta!

Ty här hända stora ting!

ELSE KLEEN.

KLÄDNINGAR

som äro fläckiga eller nedsmutsade kunna genom kemisk tvätt blifva fullt användbara. Priset härför är lägst Kr. 3.— per klädning. Det är dock ej likgiltigt till hvilken affär Ni vänder Eder, ty det är stor skillnad på kemisk tvätt och — kemisk tvätt.

Örgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri A.-B., Göteborg.

KLIPPAN.

Modernaste Finpappersbruk.

Specialiteter:
Finare Post-, Skrif-, Kople-
och Tryckpapper
samt Kartong.

Iduns textpapper tillverkas af Klippan.

Paris och religionen.

Ur rese- och skissboken af B. O. Aurelius.
Med teckningar af författaren.

ett förstärkt intryck af kyrkans mäktiga skönhet. Man får ock ett obeskrifligt intryck af dess stränga protest mot världsligheten, när man anar de fruktansvärda orgierna vid dess fot i Montmartre-kvarteren. Å andra sidan protesterar Paris mot Sacré Coeur genom att midt för kyrkan resa en staty af en ung chevalier — jag vill minnas: de Barras — som i katolicismens glanstider blifvit bränd för urakllåtenhet att hälsa på en kyrklig procession — ett tacksamt ämne för galliskt humör!

Sedan jag krånglat mig igenom den oerhörda trängseln på boulevarderna och i gatukorsningarna, hejdas jag ett ögonblick på den öppna platsen framför kyrkan S:t Augustin med dess beundransvärdt vackra Jeanne d'Arc till häst. En korpulent katolsk prelat i full ornat skyndar med den största rörlighet ned för den breda trappan, ledsagande en ung svartklädd dam, åtföljd af ett mycket litet, distingueradt sorgklädt följe. Några smällar af vagnsdörrarna och sorgetåget är på väg ut till Père Lachaise. Jag kan ej låta bli att skynda upp för trappan för att uppfånga en

på andra sidan Seinen, innan dagen tar slut. Snart står jag också framför Rodins "Tänkaren" midt framför portalen till den till mausoléum förvandlade kyrkan. Men här måste jag erkänna, att jag, trots god vilja, ej kunde komma in i den religiösa stämningen, om nu ens en sådan är afsedd eller önskad af fransmännen på denna plats. Trots de härliga freskerna med motiv ur Jeanne d'Arcs och den heliga Genovevas lif verkade det hela tomt och ödsligt. Äfven här skulle jag emellertid få se en skymt af den katolska "andligheten", i det en ung prästman i sällskap med en ung dam erbjöd sig att visa mig omkring. Vi voro jämte några andra turister nere i kryptan hos Frankrikes hänsöfnade storheter, men äfven här rådde iskylan, och så profant jag än är, önskade jag i detta ögonblick, att orgeltonerna brusade, och mässan ännu celebrerades i Panthéon. Icke ens döden kan isoleras utan fara för hjärtelivet hos de levande.

DEN ERINRAN, SOM GIFVITS äfven i Idun spalter om den stora basaren i Paris till förmån för ny svensk kyrkobyggnad i världsstaden, kunde måhända hos några läsare påkalla en stunds uppmärksamhet inför spörsmålet: Är Paris öfverhufvud religiöst?

Frågan skulle te sig onödigt utmanande, om icke den initierade visste att reducera lättsinnet och sorglösheten hos den lifliga världsstaden vid Seinen till dess rätta proportioner. Allbekant är att en ofantlig konfingent af den myllrande, nöjeslystna "publiken" i Paris består af utlänningar, som till hvad pris som helst vilja förskaffa sig den stora världserfarenheten i "det moderna Babylon", och att den äkta parisaren kan trifvas bättre vid hemmets härd än trots någon stockholmare. Likväl tror jag icke, att Paris är religiöst, men jag tror, att det innesluter mycken äkta religiositet.

Ett kortare besök i Paris förra sommaren — lyckligtvis före den outhärdliga heftan — förvissade mig därom. Den första anblicken af världsstaden ger visserligen ett nog så profant intryck. Jag skulle också taga vägen direkt öfver Montmartre och taga in på ett pensionat i Clichy-kvarteret. Man mötes af ett bullrande gatulif och denna fräna doft från boulevarderna, som gör, att man måste stanna i Paris minst en vecka för att vänja sig vid denna egendomliga patina, som ligger öfver allt och alla.

skymt af ljusen och dekorationerna från sorgmässan, men hejdas i vestibulen, där en vaktmästare just drager in ett par listor, på hvilka barmhärtiga händer nyss tecknat bidrag — 25 frs, 30 frs, 50 frs — till den aflidnes änka. Han var en nyss förolyckad aviatör!

Tiden ilar, medan jag söker mig fram till de dagliga målen för Parisbesökarnas promenader: Avenue de l'Opera, Louvren, Place de la Concorde, Notre Dame. Timmarna gå snabbare än man anar, och jag besluter mig för att åtminstone se Panthéon

Det är icke lätt för främlingen att efter blott några dagars vistelse finna sig tillrätta i den stora världsstaden. Man begynner sin vandring vid fullt dagsljus, mörkret faller hastigt på och i skymningen har man svårt att finna den autobus, som snabbast kan föra en åter till hemkvarteret. En afton sökte jag länge efter min vagn och förirrade mig på Seine-kajerna. Kvällen var kylig, och som jag ströfvade, såg jag framför mig en mörk massa: det var kyrkan S:t Eustache. Jag gick inom dörren och fann hela interiören försänkt i mörker, blott enstaka långa vaxljus brunno på högaltaret. Jag gick så långt jag vågade för kastellanten och fann snart, att man ämnade föranställa en procession i den sena timmen. Nunnor i hvita dok fyllde koret och snart närmade sig, efter några hemlighetsfulla föranstaltningar i koret, en procession, som tog vägen neråt kyrkan: en biskop under trönhimmel, nunnorna, korgossar, några unga präster — svängande rökelsekar (jag gaf akt på en tjufpojksaktig, sneglande blick hos en af dem) och slutligen ett helt följe kyrkibesökande, unga och gamla, böjda gestalter, alla med vaxljus i

Redan en första promenad öfver Rue de Rome ner till Boulevard des Batignolles säger resenären, att allt här icke går ut på ett fördärfvad kulturlif. Blickar man (på väg mot Parc Monceau) åt vänster mot Montmartres höjder, aftecknar sig mot de gråa husmassorna och den obestämdt tonade himlen, majestätisk och hvitglänsande, Sacré Coeur, katolikernas mäktiga skapelse, byggd på 1870-talet till äminnelse af "Jesu heliga hjärta". Det är lång väg dit upp, men man blir rikt belönad genom en öfverdådigt utsikt öfver staden och

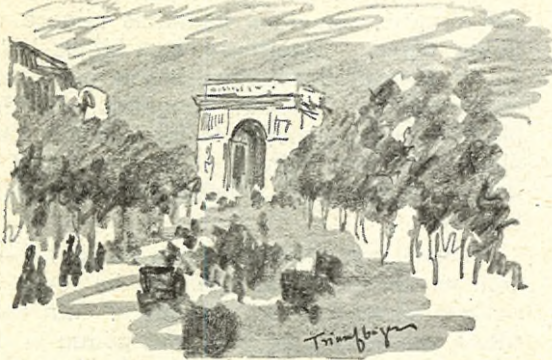

Hudens vård.
CREME SIMON · PARIS
Enda medel som gör hyn vacker och len utan att irritera huden.

Cerebos Salt

Generalagent: Gustaf Clase, Göteborg & Stockholm.

vittnar genom själfva sitt utseende om renhet och omsorgsfull noggrannhet vid tillverkningen.

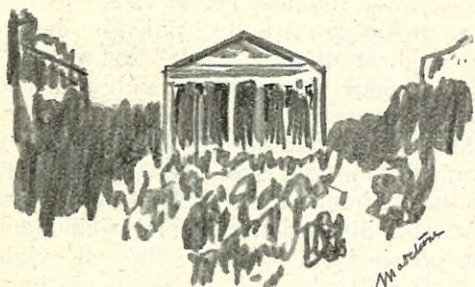

händerna. Ovillkorligt frängde sig den tanken fram: Här är dock en fristad i kvällsstunden undan sorlet. I stillheten trivdes religionen.

Öfver den mondäna Madeleine med dess grekiska kolonnader faller dagsljuset skarpt en förmiddag. Kyrkan är ett parisarnes skötebarn; än skrudar hon sig i svart och silfver till sorgmässan, än i rödt och hvitt till brudvigseln. Därinne frasar det af siden, då den eleganta världsdamen skyndar förbi öfver stengolfvet. Plötsligt knackar det i midtgången och en högväxt kyrkotjänare i Napoleonshatt och galoner skriker fram i spetsen för ett mindre tåg af andliga. En kortväxt prelat, hvilkens missbildade rygg dotjes af ett slags axelkappa af bländande hvitt siden, nästan smyger sig med ett skrin från sidoaltare till sidoaltare allt under hemlighetsfulla tecken och bugningar. Under tiden kommer än den ene än den andre direkt från det brusande gatulifvet in i helgedomen för att förrätta sin andakt. Jag går min väg, tung i hufvudet af atmosfären i kyrkan och tager vägen mot Place de la Concorde.

Jag har stått vid den store Napoleons graf, ett oförgäligt minne. Den korta tiden i den franska hufvudstaden lärde mig, att hvad franska folket behöfver och ännu i dag lidelsefullt åtrår är en fast styrande hand, en järnvilja, som leder alla dessa kokande hjärnor. — Det finns dock ännu något att se, utan hvilket man icke har sett Paris. Gång på gång har jag stannat på Seinebroarna och betraktat dessa båda tunga grågula syskontorn öfver ett jättelikt spetsverk i sten — Notre Dame. Det tjugonde seklet är farligt för denna byggnad med århundradens mystik öfver sig, och jag skyndade mig mellan fåta rader af gendarmar in mellan hvalfven för att uppfånga någon liten kvarglömd gnista af romantik, och jag fann den i de färggnistrande korfönstren, en öfverlägsen ljuseffekt mot dessa mörka murmassor. Kyrkan var svart af folk. Golf

och bänkar fullsatta. Orgeln brusade. Hvad är det fråga om? En axelryckning: "C'est un medicin!" En berömd läkares begrafning. Han hade blifvit mördad af en patient, som blifvit krympling, på årsdagen af operationen. En godbit för det sensations-

Fåfängliga ting.

O, I FAFÄNGLIGA TING,
o, I sorlande slänk ur timlighetens
brunnar,
hur jag älskat er, hur eder spröda
skönhets glans
min syn bedårat.

Ej lifvets dagar,
ej snabbt försvinnande jordens år
två tröfva händer skuggat,
hvilka hetare gripit efter allt, hvad rost
och mal förtär,

o, Gud, än mina —
ej ha till tvenne läppar
de sin andnings svärmodiga vällukt
fört,
hvilka så, o Gud, som mina
all bräcklig skönhets förgängliga former
kysst.

Se, åren buro
på sina festligt vällande flöden fram
fårar, blommor och ord —
men när det slocknat allt och när det
vissnat allt,
fyll mörkret återbördadt,
än i mitt sinne ljufvaste oros sorl
förborgadt dröjde.

Dock, sällsamt under! —
det hjärta, hvilket älskat allt,
som tidens prägel bar,
djupt ur sin kärlek växa såg
ädlaste längtans ört,
ditt frö, o Evighet.

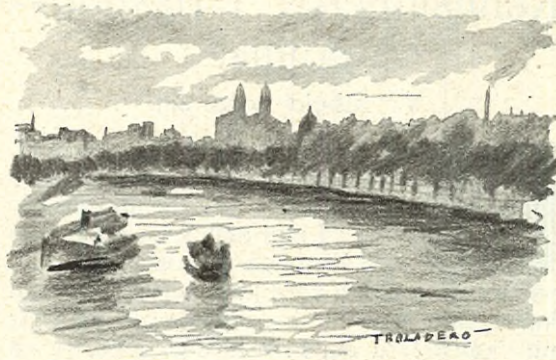
Mitt öga såg, hur tingen genomlystes
af Evighetens ljus, hur alla former
förgängligt lefde,
hur själfva växlingen
ett sken blott var
af det som aldrig växlar, icke heller dör.

Ty det att allting växlar, allt försinar
med droppars spårlöst rinnande färd i
sandén,
blott klarare det löfte gör,
som kommit tidens fångar,
som kommit jordens fattiga kungasläkt,
som kommit de dödliges själar,
de arma,
de oroliga,
dessa gnistor i slocknandets stora
dröm,

att tyst i natten
emot osläckliga stjärnor speja.

BERTIL MALMBERG.

lystna Paris! Alla detaljer fick man också till lufs i "Matin". Men i Notre Dame fortgick mässan i ett par timmars tid, och kyrkoplanen var belägrad af folk, som om man aldrig rört vid något konkordat i världen. Den katolska kyrkan i Frankrike är i detta

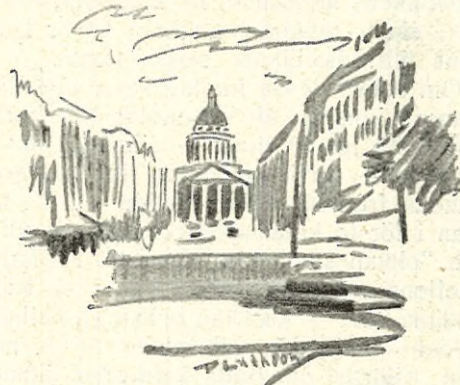

ögonblick måhända starkare än någonsin. — Ett människohjärta, upprördt af glädje eller sorg, stillas ej genom lagparagrafer, icke ens af de starkaste nationella triumfer.

Midt i detta katolska, jag bör kanske säga ännu katolska, Paris finnes likvisst en aktningvärd rest af reformert och t. o. m. luthersk kristendom och kyrka, hvilken dock icke kommit så lätt undan statskyrko-bankruffen 1905 som den rika romerska kyrkan. En söndag predikade jag högmässan i ett gammalt vördnadsvärdt tempel, där ett fransk-lutherskt konsistorium ännu har sina sammanträden, och när jag en annan söndag hörde den friska psalmsången efter den verksamme och varmhjärtade pastor Schaffners gripande förkunnelse i den lutherska kyrkan vid Rue de Dulmy förnam jag en fläkt från de dagar, då de tappra "kyrkorna under korset" stridde för sin tillvaro. Genom grundstensnedläggningen till en svensk kyrka i Paris, å tomten n:r 9 Rue Guyot, hvilken jag fick tillfälle att bevista, blef vår förhoppning stärkt om ett vackert gemensamt andligt hem för våra landsmän i världsstaden och genom uppoffrande arbete både ute och hemma synes nu den viktiga saken betryggad.

Striden skall en gång stå mellan katolsk och evangelisk kristendom. Framtiden får utvisa om denna kamp skall kräfvä ett nytt Breitenfeld och Lützen eller om dessa båda världsåskådningar skola finna en uppgörelse och uppgå i en högre enhet. I senare fallet måste den romerska kyrkan uppgifva sin vidskepelse och blinda auktoritetstro samt öppna sina portar för den fria forskningen. Den protestantiska åter måste allid på nytt kämpa för sina ideal: samvetsfrihet och personlig Gudstro samt inrymma alltmånga af evangeliets rikedom. I hvarje fall är ännu religiositeten hos det franska folkets majoritet bunden vid romarkyrkans mystiska men föga reflekterande fromhetslif.

LÄS!

Några äldre årgångar realiseras till betydligt nedsatta priser och erbjudas för dem, som förut ej äga desamma, en billig, omväxlande och lärorik lektyr. Mot insändande af nedannämnda belopp till Expeditionen af Idun, Stockholm, erhålles inom Sverige portofritt:

Idun 1896	2: —	Iduns julnummer 1901	0: 25
Idun 1904 (med julnumret)	3: —	Iduns julnummer 1904	0: 30
Idun 1908 (med julnumret)	4: 50	Iduns julnummer 1905	0: 30
Idun 1909 (med julnumret)	5: —	Iduns julnummer 1908	0: 50
Idun 1910 (med julnumret)	6: 50	Iduns julnummer 1909	0: 75
Iduns julnummer 1894	0: 20	Iduns julnummer 1910	0: 75
Iduns julnummer 1898	0: 20	Iduns julnummer 1911	1: —

LÄS!

Kannstöperier i riksdagspolitik.

V. Arbetet hopar sig.

NÄR DETTA LASES, SKULLE riksdagen enligt gamla märken egentligen ha hemförlofvats. Den 15 maj sattes en gång som den lämpliga gränsen. Men det var nu längesedan våra landtmän i kamrarna kunde fara hem till sina ägande hemman för att konstatera om Erik kommit med ax på rågen.

Gamla märken stå inte mera, och det har länge varit en aktuell fråga, om icke riksdagen borde ändra sin arbetsordning. Flera förslag i den vägen ha dryftats. Det blir allt nödvändigare att komma till något resultat. I år ser det nästan ut, som om man skulle tvingas att slå alla föregående rekord i utställighet.

Visserligen tycks det finnas sangviniskt folk, som ännu hoppas på möjligheten för riksdagen att bli färdig med åtminstone alla de större och betydelsefullare frågorna till pingst, och man talar om att söka forcera arbetet med straffplenium på straffplenium, så att de sista gemensamma voteringarna kunna företagas den 24 maj, men skall inte allt gå på hafs eller lösas i trötthetens tecken, som det heter, så torde midsommar vara närmare än pingst, innan alla de många viktiga frågor, som återstå, blifvit afgjorda.

Så sent som den 3 maj aflämnades kungliga propositioner, under protester mot den elfte timmen, och nya motioner ha duggat ännu under förra veckan. Utskotten kunna knappast på ytterligare en vecka bli färdiga med sina göromål, och innan så skeff, kan man icke gärna samlas till plena för hvar dag och hvar natt.

Ännu ligger till exempel frågan om kvinnosträttens hos konstitutionsutskottet jämte andra rösträttsfrågor. Utskottsberäkningarna härom väntas innevarande vecka eller ha måhända, när detta läses, redan kommit. Ungefär samtidigt väntas vederbörande utskott ha sina beräkningar och förslag färdiga rörande de viktiga frågorna om försöksmobiliseringen, om arbetarskyddslagen samt om dechargen, allt saker, som torde kräva långa och många diskussionstimmar. Till veckan före pingst skulle då likafullt återstå neutralitetsmotionen, de föreslagna ändringarna rörande åkarpslagen, en oerhördt stor mängd frågor, hvilka jordbruksutskottet har om hand, samt mycket, mycket annat, som säkerligen icke kan afgöras utan debatter.

Det är under sådana förhållanden icke att undra på att riksdagsmännen i allmänhet med vida surare miner än vanligt bemött sin flitige arbetsgiffvare hr Lindhagen, då denne i tolfte stunden motionerat om den allmänna rösträtten efter sitt sinne, om första kammarens afskaffande och om förberedelser till republikens införande, tre motioner, för vilkas skull många bläckhorn till hr Lindhagens tillfredsställelse redan tömts.

Om också dessa förslag så af utskott som kamrar komma att behandlas hell kort och godt, så ha de dock — särskildt det sistnämnda — gifvit anledning till viktigare yrkanden från bl. a. hrr Kjellén och K. J. Ekman i första kammaren om utvägar att hindra "okynnesmotioner" från att upptaga utskottens och kamrarnas tid. I hr Kjelléns motion, som — kort om också ej distinkt uttryckt — föreslår, att remiss af en motion kan vägras, om båda kamrarna lämna sitt bifall därtill, ha vi ett nytt förslag till de många, som vilja förändra kamrarnas arbetsordning.

Hr Lindhagen, som naturligtvis icke ett ögonblick själf tror på någon af de nämnda tre motionernas framgång nu eller ens under sin lifstid, försvarar sig med att "folket önskar" se de stora framtidsfrågorna och framtidsmålen "på allvar" förelagda parlamentet. Visserligen antydde han i sitt första-maj-tal på Gärdet, att vi aldrig kunna nå vårt framtidsmål, som vi inte ens kunna fatta, men att arbeta för det måste ändå vara vår plikt. Är det underligt, att unga entusiaster applådera och lagerkransa en så vacker oändlighetslängtan? De förklara, att de stenar, som nu kastas på hr Lindhagen, en gång skola bli sockeln till hans ärestod. Han är föregångsmannen!

Likafullt är det veterligen icke han, som uppfunnit hvarken den allmänna rösträtten, enkammersystemet eller republiken, ens för Sveriges vidkommande.

— Han har dock först framlagt de frågorna inför svenska riksdagen, svarar det varma gosselynnel.

Huruvida detta var en förtjänst just nu, skall kanske icke ens den eventuella framtid medgifva, som åtar sig att genomdrifva sådana förslag. Hr Lindhagen har talat onda ord om rekordraseriet, men ingen skulle nu bli förvånad, ifall han motionerade i riksdagen om anslag t. ex. för att egga uppfinnare att konstruera en flygmaskin till Mars, att bygga ett elterskepp, innan man ännu vet hvad etern är. Endast för njutningen att en gång måhända i häfderna få skylta såsom rekordinnehafvaren: den, hvilken var den förste, som tog förbindelsen Jordan—Mars "på allvar".

KNUT BARR.

I barmhärtighetens hus.

ALF LANDBY HADE EN LÅNGRE tid plågats af ett inre lidande. Läkare, som han sökt, hade ej funnit själfva roten. Åren gingo med upprepade perioder af smärta och lindring, men verklig förbättring märktes ej.

Landby, som hela sitt lif varit van att röra sig fritt och otvunget, måste iakttaga all möjlig försiktighet.

Den motion, som han i årtal kunnat förskaffa sig såsom omväxling i det stillastående lif och det tankearbete, som hörde till hans lefnadskall, måste han försaka, och det kom öfver hans tillvaro alljämt de dagliga frågorna: "Vågar jag det, tål jag vid det?" Men all denna aktsamhet var fåfång; det blef till sist klart, att något inre organ var i olag.

Om igen måste han söka läkare, på nytt upptogos de föreskrifter, som gifvos med hänsyn till sjukdomens art. Och nu ansåg läkaren på grund af undersökningarna, att lidandet hade sin rot i ett af de inre verktyg, hvilka ha att förrätta sin tjänst i den underbara skapelse, som nämnes vår kropp.

Men det blef på samma gång ett själslidande, ty den plågade mannen trodde till sist, att bot och hjälp ej fanns att få. Så kom det liksom en domning öfver honom; arbetsförmågan vek, kvalen ökades, och oron växte allt mer.

Med svårighet uppehöll han nödtorftigt sin verksamhet och måste ibland timme efter timme ligga stilla för att erhålla någon lindring. Den tysta kammaren var vittne till hans suckan, och i ensamheten runno tårarna, som han vanligen ej ville visa de sina.

Så hade han en dag ett arbete, som måste verkställas. Det gick ej an, såsom han så ofta måst göra, att uppskjuta det på grund af svårigheten att uträtta göromålen.

Men dessa timmar vid arbetsbordet blefvo den droppe, som kom lidandets bägare att flöda öfver. Smärtorna, som hittills kommit på längre eller kortare besök, gjorde sig hemmastadda. Lidandet mognade, och den plågade mannen mognade för lidandet. Och likväl måste han hålla ut en dag, som blef så lång, att timmarna tånjdes och aldrig ville taga slut.

Så snart som möjligt for han till sin läkare. Och nu voro tecknen tydligare än förut, nu pekade läkaren på det ondas rot. En operation var nödvändig, men det gällde ej det organ, som Landby menat och för hvilket han aldrig väntat bot.

Läkaren gaf honom förhoppning om hjälp, talade tröstens och uppmuntringens ord och lämnade föreskrifter och kännetecken på den tidpunkt, då fara var å färde.

Landby reste hem, lugnad mer än han varit på längre tid. Det var hoppet om förbättring, som vinkade, och när han märkte de af läkaren antydda tecknen framträda allt klarare, skyndade han att ordna sitt arbete och fann kärleksfulla hjälpare, hvilka välvilligt åtog sig hans tjänst.

Operationen! Först hade Landby ej tänkt ut den tanken. Det var för honom liksom en hägring blott, det lyste och blänktes en ljus förhoppningens sky, som skimrade i glans och klarhet.

Men så kom den dag, då han skulle lämna hemmet och fara till sjukhuset. Då såg Landby den mörka dal, han hade att genomvandra, dödens skuggas dal, och han stappade mödosamt omkring i hemmet för att liksom inpräglade i minnet hvarje detalj. Men han vågade ej besöka det rum, som var honom allra kära för utsiktens skull, — ack, han kunde ej gå trappan upp!

Till det yttre lugn, men med inre oro tog han afsked och begaf sig i väg. Skulle det bli den sista färden?

Så hann Landby resans mål, sjukhuset. Men knappst hade han sett det, förrän det stod så klart för honom, att han nalkades barmhärtighetens hus. Icke sjukhuset utan hjälpens, lindringens, tröstens och förhoppningarnas hus.

Och så var han då för första gången såsom patient på ett lasarett, fick sitt nummer och en lugn vrå, där han kunde hvila ut och i ro tänka på det, som skulle komma.

Tankarna kretsade naturligtvis omkring den stundande operationen. Skulle den lyckas? Kunde de årlånga plågorna förjagas genom kirurgens säkra handgrepp och skarpa verktyg?

Landby kom ihåg sin fars berättelse om den operation, som han i unga år undergått. Men en jämförelse mellan förr och nu på sjukhusen vaggade det upprörda sinnet till en förunderlig ro.

Då, — den hemska sårfebern i vild yrsel på grund af bristerna i anordningarna, — nu i vanliga fall det mest normala förlopp vid de operativa ingreppen i människokroppen.

Och det stod så klart för honom, att barmhärtighetens firade allt större segrar för hvarje gång lidandet måste vika.

Så skulle den nykomne patienten bada enligt sjukhusreglerna. "Ack," tänkte han, "om jag nu kunde lämna all oro och alla bekymmer i badkaret!"

Men det skedde ej; det vill en annan tvängning till, om detta skall lyckas. Och det finnes något bepröfvadt, hållbart och verksamt. Det erfor äfven den ensamme sjuklingen, då han på sin tysta kammare fick ett evighetsord att hvila vid. Och sedan kunde han anbefalla både sig själf och sina kära i den trofaste och barmhärtige Faderns hand.

Ännu visste Landby ej, när operationen

skulle ske. Men en af de närmaste dagarna gällde det, det var klart.

Så blef det afton, och Landby gick till hvila. I vanliga fall somnade han genast, men denna kväll dröjde sömnens ängel en stund.

Landby såg då plötsligt omkring sig alla sina kära som i en skyddande krets. Tysta stodo de där i ring med en prägel af deltagande och utesägligt medlidande.

Så var det, som om kretsen blef större; allt fler närmade sig, och ringen vidgades. Det var ju vänner, som omgäfvade honom, och fast Landby ibland i ensamma bedröfvelsestunder tänkt, att han ej hade några sådana, kände han nu, att de funnos.

Det var som osynliga vingars viffande kring sjuklägret. Lik en stilla susning fläktade från de sväfvande gestalterna en ljufilig ro öfver honom, och sömnens ängel sjöng en strof på sin vagg-sång.

Men den tystnade hastigt, och Landby såg en hångrinande gestalt framträda ur dunklet. Och det anlete, som i början endast otydligt uppfattades, visade sig vara en vedersakares, en förföljares, hvilken en tid haft sin lust i att plåga och pina honom och som till synes lyckats däri. Förvrängningar, mer eller mindre maskerade lögner, blandade med förvriden sanning hade varit hans vapen. Och han hade vunnit gehör! Till och med en af dem, som Landby räknat bland sina vänner, hade måhända omedvetet fått något med af det efter, vedersakaren tillverkat, och hade äfven han djupt sårat den kanske allt för känslige man, som nu i sjukrummet ryste vid den obehagliga synen.

Landby knäppte sina händer och utstötte en suck. Tanke och vilja förlamades, och han vändades.

Då såg han en strålande gestalt närma sig, och det kändes ett vågsvall, som sköljde bort de sista hemska förnimmelserna. Vedersakaren flydde, och Landby andades åter fritt.

Var det sömnens ängel, som kom för att fortsätta den afbrutna sången? Nej, icke han. Liksom toner fjärran ifrån ljödo hugsvalande ackord genom rummet, då Vännen framför andra vänner lyfte sin hand och sade till oro och kval: "Tig och var stilla!"

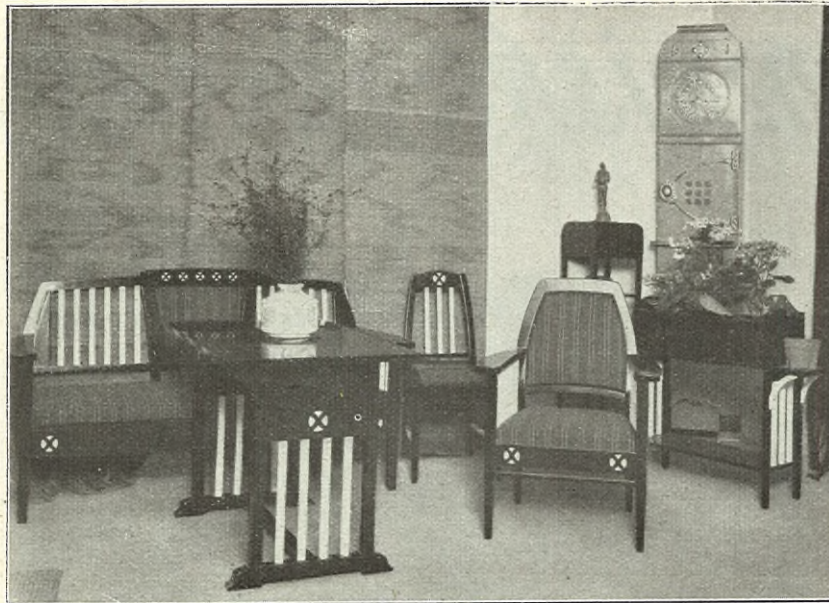
Nu kom sömnens ängel åter, och då slumrade Lanby in till nattens ro.

Morgonljuset silade in genom springan mellan gardinen och fönsterkanten. Landby vaknade. Han såg sig undrande omkring och kunde ej fatta, hvar han befann sig. Men så vaknade äfven smärtan, och då visste han med ens att han kommit till sjukhuset.

Snart inträdde barmhärtighetssystemet, och nu fick han veta, att operationen skulle ske nästa dag. På förmiddagen började förberedelserna till densamma och de upptogo nästan hela dagen. Några små meddelanden till familjen nedskrefvos, och snart var det afton.

Då blef det för Landby ungefär som när en värkande tand drifvit sin ägare till tandläkaren. Värken plågar stanna i väntrummet.

Smärtan upphörde, och han hade en plågfri afton. Landby fördes till ett annat rum,

HERRUMSMÖBEL AF ALF WALLANDER.

Giöbels vårutställning.

VITA LUFTIGA GARDINER utgöra alltid ett af de främsta numren hos Giöbels, icke sönderhackade i ett aldrig sluttande mönster som de, med hvilka fabrikerna försett en prydnadshungrande mänsklighets fönster under årtionden, utan gjorda af ett skirt stycke tyg, som låter dagern mjölkvit och jämn sila in och som endast smyckas af hälsömmar och ett broderi i fina teckningar. Alf Wallander har komponerat en del af de nya vi se här i år och han har äfven tecknat stolsgobelängerna, en smakfullt solid herr-rumsmöbel och den enklare möbelen i brinnande rödt.

Spets sömmen, som nu är på modet, har man på ett lyckligt sätt användt på en del nya sätt: till väskor, till de så brukliga stora knapparna till linneklädningar, ja äfven till en solfjäder. Liksom vid en föregående utställning ses här klädningar med broderier från Giöbels, för öfrigt arrangerade på Ivar Bromans ateljé.

Om resande önska minnen från de Olympiska spelen kunna vi visa dem hit att förse sig med nätta små pappersknivar, broscher och spännen i metall, och hemmen böra bli glada åt vackert formade och prydda blomkrukor i vanlig lera och nästan lika billiga som vanliga.

.....
som han skulle ha efter operationen. Där somnade han godt och vaknade uthvilad och lugn.

Såsom förberedelse till operationen hade Landby fastat ett par dagar. Nu kände han sig tämligen kry och vid godt mod. Omkring klockan nio på morgonen inträdde barmhärtighetssystemet och sade: "Nu är det tid." Och så följde han med. I förrummet till operationssalen skedde den sista förberedelsen, och så fördes han in.

Landby hade en gång läst om en patient, som vid anblicken af tillrustningarna i operationssalen fick hjärtslag af förskräckelse. Och därför slöt han ögonen och låg stilla och bidade. Men så kom det öfver honom, att han ville se läkaren och därför öppnade han ögonen igen. Läkaren var i närheten och Landby fick se honom.

Därpå hviskade Landby några rader ur en morgonsång:

"Kom, Frälsare kär och fatta min hand,
kom, led mig i frid denna dagen,"

men hviskningarna tystnade snart, när be-

döfningsmedlet fördes intill hans andningsorgan.

Och nu började barmhärtighetens strid mot lidandet. Hur underbart! Visst var han med i striden, men utan smärta, visst var han närvarande, men likväl frånvarande under de fyratio minuterna på operationsbordet.

Hur har ej den plågade mänskligheten åter och åter fått skörda utesäglig vinst af allt, som kärlek, barmhärtighet och medlidande fått mottaga af vetenskap och forskning! Lifslånga sträfvanden, motstånd och missräkningar blefvo ofta deras lott, hvilka vigde dagens arbete och nattens vaka till lidandets bekämpande.

Några timmar ha gått. Landby såg upp, där han låg i sjukrummet. Läkaren och barmhärtighetssystemet stodo vid hans sida. Han hade en fråga på läpparna, men det var icke möjligt att finna orden. Ändtligen kunde han det, om ock stapplande. "Har — — opera — — tionen — — lyckats?"

Läkaren fattade hans hand och svarade med öfvertygelse ett lugnande ja. Ännu en fråga och ett tillfredsställande svar, och så domnade tanke och känsla om igen.

Nu följde såsom vanligt åtskilliga krämpor och besvärligheter, som äro oundvikliga efter en operation. Men tack vare all försiktighet under förberedelserna slapp Landby på det hela taget lindrigt undan. Inga kränkningar, ingen "sårfeber", och på fjärde dagen efter operationen fick han stiga upp en stund.

Kärleksfull, outtröttlig vård och den noggrannaste tillsyn vakade öfver konvalescenten. Snart kunde han gå omkring i korridoren och blef dag för dag allt mer förtrogen med såväl lidandet som de upprepade striderna däremot i barmhärtighetens hus.

Tacksamhet mot Gud och dem, som i tjänande kärlek vigt sitt lif till hjälp och lindring i nöden, fyllde själen och gaf en klarare syn på tillvaron. Smärtestunderna hade ej varit förgäfves; äfven de hade haft sin mission.

Landby kryade till sig allt mer. Tretton dagar — icke olycksdagar utan lyckodagar, frälsedagar — hade han vistats i barmhärtighetens hus. Så fick han fara hem till de sina, och då flödade tårarna, när han trädde inom hemmets dörr. Äfven glädjen kan öppna tårekällorna, ibland vida mer än sorgen.

Men outplånligt står barmhärtighetens hus i minnets ljusaste vrå. Och när Landby vandrar omkring i sitt hem, erinrar han sig ofta de lidande, som gå ut och in på sjukhuset. Han minnes, hur läkaren och barmhärtighetssystemet tidigt och sent föra samma strid mot sjukdom och plåga.

Välsignelse öfver dem alla, där de glömma mödan i sin kärleksfulla sträfvan att bringa hjälp i nöden!

Landby är ingen vederdöpare, men nog ville han ge ett annat namn åt det kärlekens hem, där han funnit hjälp för årslånga lidanden.

Han ville ha en pensel och med klar strålande färg måla på krönet, synligt för alla: Barmhärtighetens hus.

ANTON LEVEDAL.

Då Olympiska spelen började

SÖNDAGEN DEN 5 MAJ började de Olympiska spelen i Stockholm, nämligen de tennistävlingar på inomhusbanor, hvilka äro inlagda i programmet för den V. Olympiaden.

Ehuru dessa tävlingar måhända icke voro bland de för den stora publiken allra mest intressanta och stodo något utanför de egentliga Stadionhändelserna, var det i alla fall en viss stämning af något alldeles särskildt, som den dagen låg öfver det stora idrottskvarteret kring Stadion i Stockholms norra utkant. Vägen upp till tennispaviljongen var kantad med de olika ländernas flaggor, hvilkas mångskiffande, glada färger lyste i solen och vinden, och en tät skara människor rörde sig i rask takt upp till samlingsplatsen för spelens öppnande.

Detsamma försiggick på enklaste sätt utan ceremonier, nämligen med ett enkelt "börja" från tävlingsledaren till de å planerna uppställda spelarne. Så sattes det i gång, och under åtta dagar utvecklade sig nu här den förnämligaste tennisturnering,

Fick spelade utmärkt utan att dock eröfra något pris.

Dubbelspelet för herrar bjöd på många vackra matcher, af hvilka särskildt må nämnas den, då det svenska paret Setterwall-Kempe besegrade engelsmännen Gore-Barret, hvarigenom de våra hade tillkämpat sig en plats i finalen där de sedan fögo andra pris. De bästa bland de öfriga paren voro fransmännen Gobert-Germet, som segrade, samt Dixon-Beamish.

I dubbelspelet för herrar och damer vunno svenskarne ett tredje pris genom fru Fick-hr Setterwall, under det att den olympiska guldmedaljen eröfrades af det engelska paret Mrs Hannam-Dixon. Andra pris fingo engelsmännen miss Aitchison-mr Barret.

Allt gick för öfrigt flott och bra, så att man knappast kan tänka sig en bättre och lyckligare början på Olympiska spelen i Stockholm. Det bådär godt för fortsättningen, när densamma kommer den 29 juni.

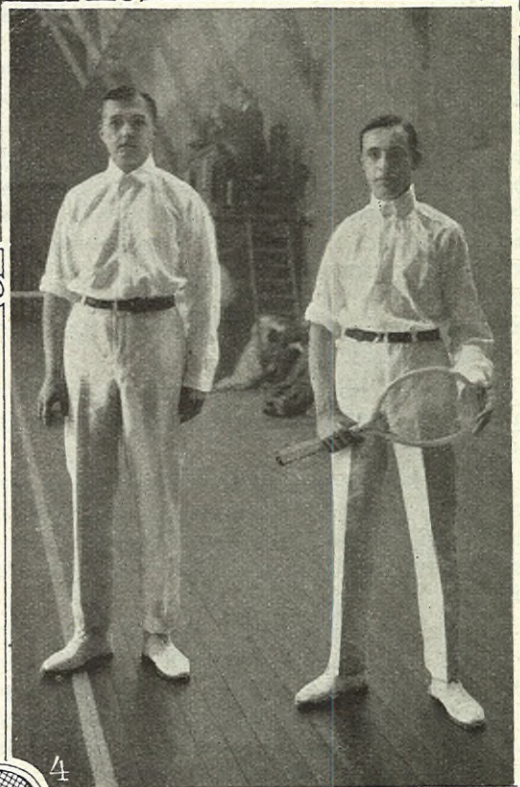
SPORTSMAN.

som någonsin hållits i världen inomhus — det kan man tryggt säga.

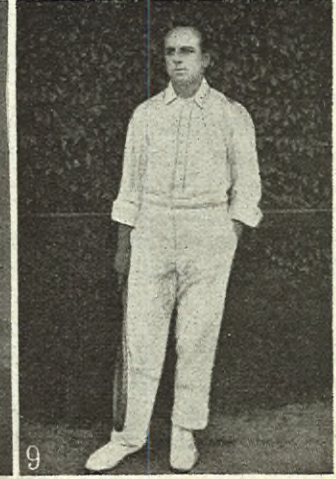
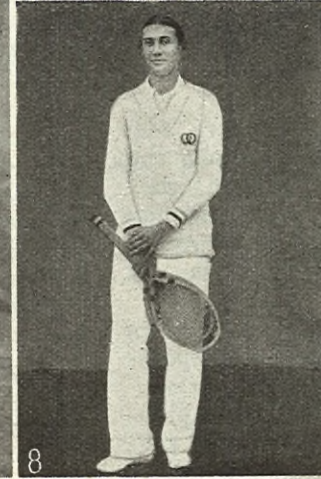
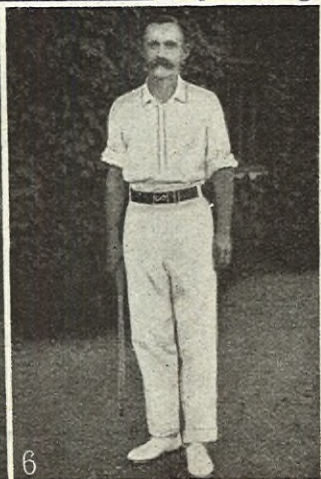
Tävlingarna voro till antalet fyra, nämligen single för herrar och för damer, dubbelspel för herrar och dito för damer och herrar. I den förstnämnda tävlingen voro de svenska spelarne rätt snart utslagna — Grönfors dock efter en vacker strid mot världsmästaren, australiern Wilding, och Setterwall, besegrad af engelsmannen F. Lowe, sedan han dock först i en briljant match slagit en annan af Englands bästa spelare, H. Roper-Barret. Slutstriderna stodo sedan mellan Wilding, engelsmännen Dixon och Lowe samt fransmannen Gobert, af hvilka den senare i finalen besegrade Dixon och tog olympiska guldmedaljen.

Hvad damerna beträffar, gick den unga köpenhamnskan fröken Sophy Castenschiold vackert fram från seger till seger, men blef i finalen slagen af Mrs Annam och äfven vår svenska fru S.

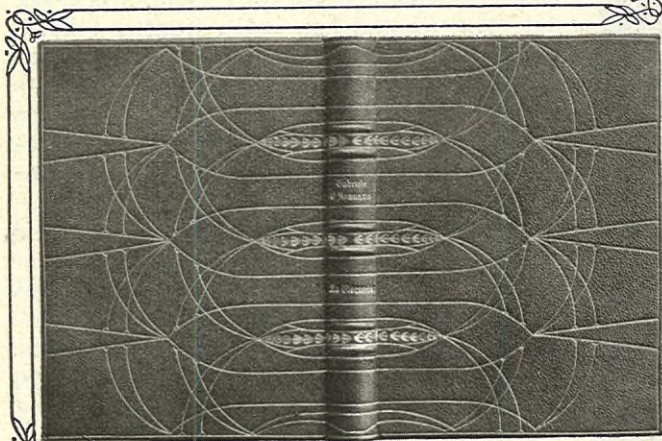
1. Tennispaviljongen, där Olympiska tävlingarna höllos. 2. Utanför paviljongen vid spelens öppnande. 3. Världsmästaren Wilding under spelet. 4. De två bästa svenskarne: hrr G. Setterwall och C. Kempe.

5. A. F. Wilding, 3:e pris i single. 6. A. W. Gore, det engelska lagets kapten. 7. Fröken Sophy Castenschiold, 2:a pris i damspel. 8. A. H. Gobert, segrare i enkel- och dubbelspel. 9. H. Roper-Barret, 2:a pris i herr- och damspel.

En bok =

binderska

MALMÖ FINNS DET EN liten bokbinderiverkstad, hvilken numera bland bokvänner och intresserade har ett icke ringa anseende. Man har funnit, att den både genom ordning och trefnad och genom ett ovanligt godt och smakfullt arbete fördelaktigt utmärker sig, och den unga innehafvarinnan, fröken Elsa Ljunggren, har hunnit skaffa sig stora och berättigade sympatier.

Det är nämligen så, att det ännu icke är så särdeles länge sedan Elsa Ljunggren gick i Malmö högre läroverk för flickor och var en liten skolflicka, som visade ett afgjordt intresse för bokpärmar. Kanske mera för pärmarne än för böckernas innanmäte — hvad vet jag? — i alla händelser är flickan i fråga nu en ganska boklärd person, både hvad böckernas yttre och inre beträffar.

När skolan så var undanstökad, kom Elsa Ljunggren i bokbindarlära, sökte upp kända mästare på området och måtte ganska snabbt ha satt sig in i yrkets hemligheter, ty hon var ännu ej mer än nitton år, då hon satte upp eget bokbinderi.

Under de sedan dess gångna åren har Elsa Ljunggren visat hvad hon dugde till. Hon har redan från början blott velat göra det bästa arbete, har fördenskull ej anställt hos sig andra arbetare än erkänt skickliga, och har trots en dyrbar personal lyckats ej allenast hålla sitt bokbinderi i gång, utan äfven framgångsrikt utvidga det. Den praktiska sidan af saken har hon alltså förstått och utvecklat på kort tid, och det är redan ganska mycket. Men

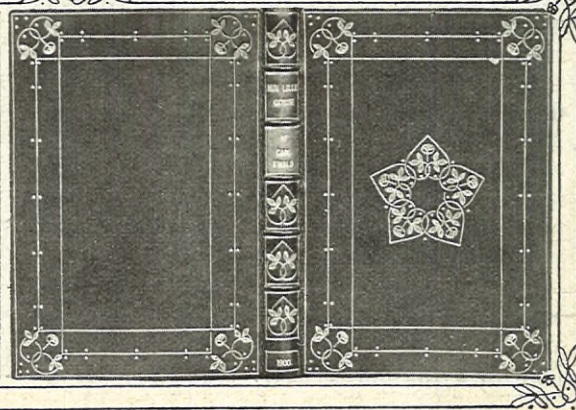
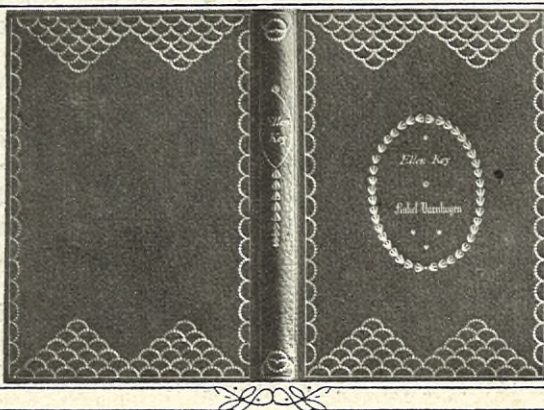
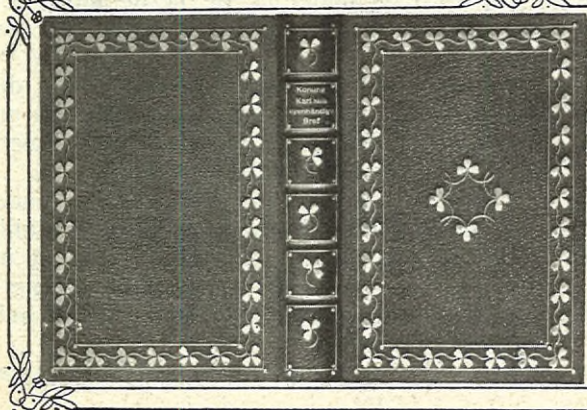

Fröken Elsa Ljunggren
vid sitt arbetsbord.

under arbetets gång öfverlämnade hon snart själfva bindningen åt sina arbetare och tog själf itu med konsthandverket och det med en lust och energi, som är anmärkningsvärd. Det finnes nu redan en mängd konstnärliga bokband af hennes hand, och de äro samtliga prof på en sträng och redlig smak och god urskillning gentemot de många förvillande stilarter, som ännu sticka fram ur förra århundradets smakförfall och ohjälpliga billighets-handverk. Oberörd af Jungendstil och tyskeri har Elsa Ljunggren mera tagit engelska förebilder vid sina mönsterkompositioner, och det är en angenäm enkelhet och renhet öfver hvad hon inom sitt yrke åstadkommer.

Af närstående bilder kan ju hvar och en bilda sig ett omdöme om några band i olika skinnsorter, som härstamma från fröken Ljunggrens verkstad. Kanske bör samtidigt erinras om något, som det färdiga bandet knappast ger en riktig föreställning om: det mödosamma arbete, som ligger bakom, den skicklighet och precision som erfordras vid t. ex. förgyllningens anbringande för hand i bestämda mönster med blommor och blad inlagda i olika färger, den säkerhet och det omdöme, som är af nöden för att få band, försättspapper, bokpapper och tryck att bli till ett vackert och gediget helt. — Man kan blott önska, att fröken Ljunggren allt fortfarande måtte ha lust och tålmod att arbeta vidare på en i vårt land mera sällsynt och mycket välbehöflig konstgren, i hvilken hon redan nått så långt.

H.

Eremitaget.

(Forts.)
EN HVAD VAR ATT GÖRA!

Under vanliga förhållanden hade Roosenhielm hellre legat kvar på landsvägen, tills han blef omhändertagen af förbifarende, än han skulle sökt hjälp och gästfrihet under en oväns tak. Men flickan hade så förtrollat honom, att han var beredd följa henne genom hagar, skogar och moras, till och med in i själfva berget till troll och dvärgar.

Att major Gyllenlås på Stora Ulfgårda hade många och stora fel det visste Roosenhielm mer än väl, men att han hade en så härlig dotter, det hade han inte kunnat vänta sig eller ens trott möjligt.

Det föreföll honom, som hade han vaknat upp till nytt lif. Kanske var han död och han, Erik och den haltande hästen gingo med en ängel öfver paradiset's ängar.

Han hade aldrig sett solen lysa så klart och så härligt och aldrig hört lärkornas sång ute på fälten så upplifvande som just nu. Han hängde sig öfver på Eriks skuldra men vid alla tillfällen passade han på att trycka flickan och krama henne.

Majoren var bortrest på flera dagar och, som han var änklung, tog hans hushållerska, mamsell Berglund, emot.

Det blef genast bäddadt och iordninggjordt i gästrummet och Roosenhielm blef lagd i säng, medan Erik hämtade en läkare

II.

I den stora sängen med de hvita omhängena låg nu öfverstekammarjunkaren och njöt som ett barn af solljuset från de smäruliga fönstren på det hvita furugolfvet.

I ett hörn stod en kakelugn på ben och med blåmålade kakel och midt emot sängen stod en chiffonier med inläggningar och en enkel pendyl, som inte varit uppdragen på långa tider.

På kvällen kom doktorn, sent omsider. Han satte brillor på, med runda guldbågar och undersökte och förklarade att det hela blott var en mindre skada i knäet och några obetydliga skrapningar, som alltsamman skulle vara läkt på mycket kort tid.

Knäet skulle allt som oftast försees med våta omslag.

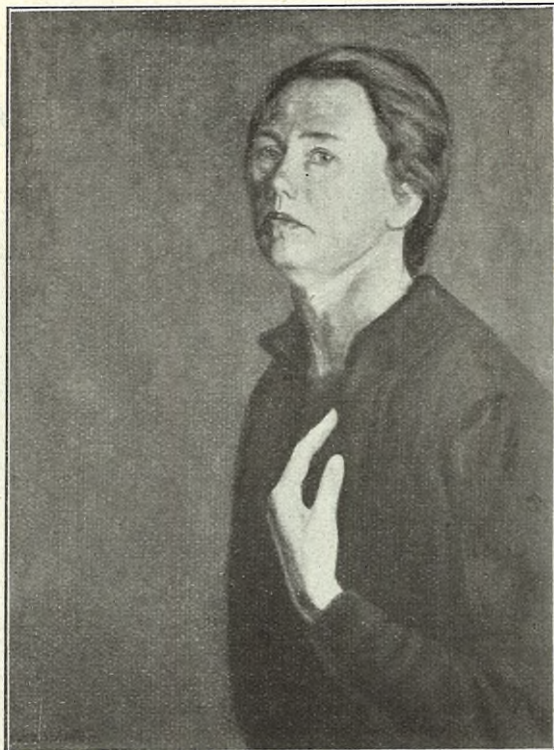
Doktorn åt kvällsvard och satt sedan och konverserade vid en flaska bishoff och en pipa inne hos Roosenhielm, tills det blef tid att bryta upp och åka tillbaka till staden, nära två mil.

Som major Gyllenlås inte hade någon bejant, bestämde mamsell Berglund, att Erik skulle lägga om Roosenhielms omslag, men slutligen blef flickan öfvertalad att göra det.

Resultatet vardt, att hon stannade nästan hela dagarna inne hos sin patient och denne undfägnade henne med allehanda historier från hofvet och från Stockholm.

Flickan hette Marie Anne och var fjorton år. Hon var så ovan vid besök och uppmärksamhet, att hon fann det hela så nytt och trefligt. Roosenhielm var ju en sådan stilig och ställig herreman med fina manér och det dröjde inte många dagar, innan de två voro de bästa vänner på jorden.

Ibland tyckte mamsell Berglund, att fröken blef inne för länge och hon stack in hufvudet, men, egendomligt nog, skulle alltid just då bytas om omslag.

ANNA SAHLSTRÖM: SJÄLFPORTRÄTT.

Anna Sahlström.

IT NAMN ATT KOMMA IHÄG, EN konstnärinna, som kommer att bli mer och mer berömd!

Man spår sådant gladeligen och tvärsäkert, när man på Anna Sahlströms utställning i Hallins konsthandel står inför dess trettiotal porträtt. Inte ett enda återger något särskildt märkligt eller skönt eller djupsinnigt ansikte, och dock äro de alla märkliga hvar och ett på sitt sätt — en karaktäristik så skarp att den svider och som stundom går på gränsen till karikatyr. Bilden är dock ett porträtt, och konstnärinnans uppfattning af särdragen — återgifven i nästan brutalt enkla, men beundransvärdt säkra drag — det är just den, som gjort den värd att återges.

Midt bland dessa med ett satiriskt stänk sedda människor sticker målarinnans självporträtt af. Det har något romantiskt, något af poet från ett svunnet århundrade och på samma gång modern patos och själfhäfvelse.

Den, som bär detta ansikte och gjort detta ansikte, kommer att gå långt.

H. S.

Mamsell förmanade Marie Anne flera gånger och en morgon var hon riktig sträng inne i salen. Det var inte comme il faut och en ung flicka måste alltid bemöda sig, att ej gifva anledning till prat. Om majoren vore hemma, finge hon nog inte alls vara inne hos Roosenhielm.

Marie Anne vände sig tvärt på klacken och sade att härvidlag gjorde hon, som hon själf ville.

Om han vore en pojke i hennes ålder, kunde det ju så vara, men han var ju som en far för henne — och förresten kunde hon mer klandras, om hon vägrade honom denna tjänst.

Hur kunde mamsell förebrå henne, att hon hjälpte och vårdade en stackars sjuk!

Mamsell hade intet att invända, hon var nu på det hela taget också själf intresserad af den fine kavaljern.

En kväll stannade Marie Anne länge inne hos Roosenhielm, långt efter sedan mamsell knackat och talat om, att det var tid att gå till sängs. Flickan kunde inte slita sig ifrån berättelsen om kung Gustaf på Haga och alla hans fester, men så kom mamsell och var ofälilig och då var ej annat att göra än att niga och säga godnatt.

Hon hade varit så söt i kväll, att han inte kunnat släppa henne.

Han kunde inte somna, utan tog fram en

En berättelse om två människor. Af ERNST BLOM.

fransk roman och låg och läste. Men hur det var, förstod han ingen franska i kväll. Boken tröttade honom — den handlade visserligen om en ljuf liten flicka, men hur liflös, hur tom och platt var hon inte mot hans Marie Anne, med röda band i de ljusa flätorna och vristband öfver de hvita strumporna.

Han släckte ljuset och låg länge och vred sig utan att kunna sofva. På bordet vid ljusstaken, ljussaxen och elddonen låg hans klocka, en gammal familjeklenod med mytologiska figurer i upphöjdt arbete på boetten. Då och då tryckte han på bygeln och slag på en liten silfverklocka berättade, hur många timmar och kvarter tiden skridit.

Det var månsken och gårdsplanen med sina flyglar var upplyst som på ljusa dagen och inne i gästrummet kastades stark reflex, så att föremålen tydligt kunde urskiljas.

Då hörde Roosenhielm ett lätt tag på låsvredet och ett hufvud med upplöst hår stack in.

— Sofver öfverstekammarjunkarn?

Nej det gjorde han inte.

Han satte sig till hälften upp i sängen. Hvad var det hon ville?

Hon hade aldrig tänkt på att vara blyg eller generad, men på en gång kom en ångslan öfver henne och hon ville springa ut igen. Roosenhielm ropade på henne och hon gick in tillbaka.

Hvad var det hon ville?

Jo, hon hade inte kunnat gå till hvila. Hon hade bara suttit och tänkt på den historia, hon inte fick höra slut på, den om Armfelt, som skulle slåss med gardeskaptenen, därför att denne förolämpat grefvinna Liewen.

Hon ville bara höra hur det gick.

Hon stod i det blåaktiga ljuset framför hans säng. Hon var oemotståndlig, där hon stod och strök håret ur ögonen.

Han drog henne ned i en stol bredvid baden, och så fortsatte han sin berättelse om duellen, under det flickan satt och stirrade ut i månskimret med stora öppna ögon.

Efter denna berättelse följde en hel rad andra och till slut kom en om honom själf, när han var vid hennes år och den var så rörande, att hon grät. Han hade uppjudit hela sin berättarförmåga och formade om historierna så, att de just skulle bli intressanta för henne.

När han kom till den gripande poängen i berättelsen om sig själf och fann, att den gjorde verkan, drog han ut den i det oändliga, tills Marie Anne storgrät och han måste taga hennes hand och frösta henne.

Så kröp det fram, att han tyckte de två skulle passa så bra samman som man och hustru. Marie Anne tyckte det skulle vara "förfärligt roligt" och hon gick gärna in på saken.

De voro nu fästefolk, de hörde ihop, det var något alldeles nytt — "o, hvad han var rar."

Så fortsatte de länge att tala om hur de skulle ha det och han lät henne gärna få en ljusblå brokadklädning och mahognimöbler, som kung Gustaf hade på Haga.

Timmarna gingo och Marie Anne hade "förtjusande roligt", när hon tänkte på allt. Men, när den grå morgondagern smög sig in i rummet och steg hördes ute på gruset mellan flygeln och stallet reste hon sig upp och försvann hastigt ut.

Med återhållen andedräkt smög hon upp,

för att inte knarrningarna i trappan upp till hennes vindrum skulle väcka mamsell, som bodde på det andra gävelrummet.

Men mamsell hörde gudskelof dåligt af naturen och när hon dessutom var i djup sömn, kunde intet i världen störa hennes ro.

Marie Anne skyndade sig hastigt i säng. Hon hade en underbar känsla af något nytt, något egendomligt, som hon aldrig känt för — och hon var lycklig, fast hon skälfde som i frossa och med kudden pressad in i sin famn somnade hon och drömde, att hon ideligen höll på att snafva i ett långt, långt släp af ljusblå, präktig sidenbrokad.

Nästa dag kom majoren hem och han sände in mamsell och lät fråga, om öfverstekammarjunkaren ville tillåta honom komma in ett ögonblick.

Majoren kom, rent pinsamt höflig och lika pinsamt korrekt och de båda herrarna, den ene liggande, den andre stående, förde en kort ceremoniell konversation, späckad med dåtidens alla höflighetsfraser.

När denna var slut, bugade majoren lätt och gick med värdiga och högtidliga steg därifrån, som om han utmanat den andre på duell.

Roosenhjelm låg och tänkte öfver, hur sakerna stodo. Han hade så småningom fått planen klar.

Han skulle gifta sig med Marie Anne — ingen hade så bedårat honom och icke nog med det, hennes far var rik och hon var enda barnet.

(Forts.)

Från scenen och estraden.

AMTID OCH EFTERVÄRLD HA VI SAT af de till hennes fulla värde uppskatta Offenbachs sångmö. De äro alltid redobogna att anamma hennes musik aningen den väljer fram i operettens lekande och själfvärdiga rytmer eller som i "Hoffmanns äfventyr" representerar den förnämre operaformen.

Detta Offenbachs enda operaverk, skrifvet då mästaren hade det mesta af sin musikaliska gärning bakom sig, är nu återuppståndt på vår stora lyriska scen och verkar lika friskt och intagande som förr. Synd blott att ej libretton äger samma medryckande förmåga som musiken!

Det vokala utförandet var lagdt i händerna på några af operans främsta förmågor och var tillfredsställande nog, men skulle kunnat lämna ett än mer konstnärligt resultat, om rollfördelningen i fråga om ett par partier varit en annan.

Den synnerligen vackra uppsättningen förtjänar sitt särskilda loford.

Oscarsteatern fortsätter på den med upptagandet af "Frihetsbröderna" inslagna vägen att ge repriser af de äldre operetterna och har nu senast framfört Suppés musikaliskt pigga och melodiosa samt textligt ganska muntra operett "Donna Juanita".

Bara för Donna Olympias skull är det värdt att offra en kväll på Oscarsteatern. Denna bedagade spanjorska, som ej kan se en manlig individ utan att hennes ömma känslor flöda öfver bräddarne, spelas nämligen ypperligt af fröken Berentz, som ej skyr några medel för att göra figuren drastiskt roande.

För öfrigt återser man med nöje herr Ringvall i alkaldens roll, där hans gemyliga skämtlyne visserligen ej har tillfälle att komma med något originellt, men han roar i alla fall med sina kända grepp, och fru Meissner som en mycket graciös och skälmk kadett, den lilla René Dufaure. Operettens vokala del sköttes af fru Kärzell, och herr Strandberg, hvilka friska röster och musikaliska föredrag bereda åhörarne odelad njutning.

Ett par konserter ha förekommit i säsongens sista fimmar. Den ena gafs af pianisten Uno Sundelin, hvilken är en betydande talang på klaverspelets rikt bearbetade fält. Man beundrade i främsta rummet hans tekniska förmåga, som är lysande, mindre hans framhåfvande af fondikernas personliga innehåll; där saknar han ännu den analyserande egenskapen.

Konserter nummer två gafs af fröken Signe Carlsson, hvars glansfulla röst trängde in i själen som ett varmt solsken. Det var sång, sång i ordets äkta mening, en sådan som, ehuru bunden af konstens lagar, ej vet af deras tvång utan fri och glädjebbringande springer fram ur strupen.

I "De fem Frankfurterne" af Carl Rössler har Svenska teatern fått det lämpliga vårprogrammet, ett fint och gemyligt lustspel med lätt utkoretrade gestalter och en anslående lifen handling af ljust idyllisk karaktär. Till på köpet kan historien kallas "sann händelse", hvilken förtroendegivande etikett alltid slår an på publiken. Ty dessa fem judiska frankfurterherrar ha, som vi veta, lefvat och lefva ännu genom sina afkomlingar, och Europas stater begagna dem fortfarande som sina bankirer.

Det angenäma stycket spelas godt och med det rätta goda humöret. En särskild komplimang förtjänar fru Fahlan af för sin gediget konstnärliga framställning af den äldre stammodern, hvars lugna vishet och starka moderskärlek genomströmmar det gamla huset vid Judegatan liksom en varm violoncellton. Äfven herr Riegors raskaraktäristiska spel i brodern Anselms roll så fritt från chargerering, må räknas till den förnämliga scenkonsten och en af denne skådespelares allra bästa uppgifter.

Hr Wingård åstadkommer en frisk och munter bild af den läftsinnige hertig Gustaf, som för sina skrala statsfinansers skull är på vippen att gifta sig in bland frankfurtarnes kassakistor.

ARIEL.

ANNONSER skola vara inlämnade till Expeditionen senast fredag för att kunna införas i följande veckas nummer.

LEDIGA PLATSER

TYSKA, som är villig undervisa två barn — 11 och 8 år — i tyska språket. får anställning juli och augusti mån. Svar till Grefvinnan S. Mörner, Björksund.

VID EKHAGEN, Blekinge och Gotlands läns anstalt för sinnslösa barn, blir till hösten eventuellt en lärarinnebefattning ledig. Ansökningshandlingar ställas da till Styrelsen under adress Ekhagen, Karlshamn, böra vara inlämnade senast 1 juni. Närmare meddelar Föreståndarinnan.

FÖR BILDAD, huslig och välrenommerad dam, ej öfver 35 år, finnes i Stockholm plats att förestå hemmet för medelålders, välkänd, oberoende köpman och hans 19-åriga son. Reflekterande torde sända svar till »W. X.» adr. S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm, med uppgift på ref. och foto, som diskret återställas om platsen ej erhålles. Utan bästa ref. göres sig ingen besvär.

EN BÄTTRE barnkär flicka, som med husmoders hjälp är villig sköta mindre hushåll och 2 små barn erhåller plats 1:sta juni. Lön 20 kr. Svar med foto. och betyg till »Barnkär», Eskilstuna p. r.

BILDAD, musik., anspråkslös flicka, erhåller mot fritt vivre plats såsom sällskap och hjälp i mindre läkarefamilj vid västkusten. Svar till »Läkarefamilj», Iduns exp.

FOLKKINDERGARTEN. Föreståndarinnans plats ledig nästa höst. Ansökningshandlingar före den 25 maj. Närmare upplysningar af Fröken E. Trybom, Skara.

FROKEN, pålitlig och barnkär, som är villig deltaga med diverse göromål i ett hem (jungfru finnes) samt delvis sköta 2 pojkar, 4 och 1 år, får plats i familj i närheten af Stockholm 1 juni. Svar med upplysningar och fotografi, som återändras, till Fru A. Löftiger, Sundbyberg.

FÖR BARNFRÖKEN kunnig i sömnad finnes plats i familj med 3 barn där jungfru finnes. Naturskönt beläget hem vid Vestkusten. Svar med foto och löneanspråk till »A. L.», Iduns exp.

FÖR betalande hushållselev finnes plats å badrestaurang i naturskön trakt i mellersta Sverige. Allm. telefon: Söder 27 47. Svar emotes i biljett till »S. B.», Iduns exp.

ANSPRÅKSLÖS och treflig flicka kan mot att deltaga något i enklare matlagning för 30-årig tjänsteman och en äldre kvinna få vistas någon tid på landet i Norrland. Eget rum och allting fritt. Svar med upplysningar och foto., som återändras, till »Norrlandska sommarhvila 1912», Centralpostkontoret, Sthlm f. v. b.

VÄLREKOMMENDERAD, enkel och anspråkslös flicka från godt hem, van vid arbete erhåller plats nu genast som barnskötterska. Svar till Fru Anna Ahlgren, Engelbrektsgratan 6, Gefle.

PLATS FINNES från 1 juni för ung, bildad, enkel flicka som husmoders hjälp vid mindre landtbrukarhem i Upland. Jungfru finnes ej. Lön 12 kr. i mån. Svar till »Eget rum», postkont., Odengat., Stockholm.

SKULLE ENGLISH LADY, eller svenska, fullkomligt kunnig i engelska språket, vilja mot fritt vivre på landet i sommar, undervisa en ung dame i engelska? Svar till Fröken Agnes Perry, Berzeligatan 25, Göteborg.

HUSFÖRESTÅNDARINNA, fullt kompetent i matlagning och uppköp jämte inläggningar samt att handleda tjänstepersonal erhåller förmånlig plats den 1 juli å ett större pensonat i Stockholm. Svar märkt »A. B. H.» med uppgift om ålder och referenser torde lemnas till Iduns exp.

EN BILDAD yngre dam intresserad af barn önskas från september till svensk-talande familj i Helsingfors för trene gossar om 5 och 7 år. Stora fordringar uppställas hvarför endast välrekommenderade kunna ifrågakomma. Svar jämte löneanspråk till Häradschefen H. Ekholm, Karis, Finland.

PLATSEN som **BAGERIFÖRESTÅNDERSKA** vid Pitca Hospital och Asyl blir ledig den 5 aug. Löneförmånerna äro 400 kr., anstaltens kost jämte 125 kr. i kostförbättringspenning, möblerad bostad med lyse och bränsle samt tvätt. Ansökningshandlingar med betygsskrifter insändas före juni månads utgång till Hospitalkontoret.

EN FRÖKEN med vana att sköta småbarn, flitig och arbetsam, villig att deltaga i städning och andra inom hus förekommande arbeten finner plats i en bättre familj. Anbud med uppgift öfver lönepretentioner, betygsskrifter och uppgift när platsen kan tillträdas sändes till märket »Barnkär», under adress S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

Ä EGENDOM, närheten af Sthlm, får lärarinna plats för kommande läsår, helst någon som genomgått mindre seminarium och läroverk eller endast läroverk, undervisningsvan i skolämnen, tyska, musik. Elever tre, 10, 8, 6 år. Vid. svarast Nya Inack-Byrån, Jakobsbergsg. 34, 1 tr. ö. g., Sthlm.

FÖRESTÅNDARINNEPLATSEN vid Folkärna barnhem är ledig att tillträdas 1:sta juli. Lön 400 kr. eget rum och allt fritt och skall hon ensam fostra och vårda 8 å 12 flickor fr. 6 till 16 år. Ansökan insändes före 5 juni till ordf. för hemmet doktor Th. Winblad, Krylbo.

EN anspråkslös, troende flicka (helst sjuksköterska) kunnig i sjukvård, önskas som sällskap till äldre herre, äfven villig deltaga i lättare småsysslor inom hemmet. Svar jämte foto. och löneanspråk ins. inom 14 dagar till »Norrlandshem», Iduns exp. **PA GRUND AF SJUKDOM** får kokerska eller köksa plats nu genast. Platsen kan äfven skötas af bättre flicka. Svar till »Förvaltaren», Älfvatorp.

NORRA INACK-BYRÅN ansk. platser åt lärarinnor, värdinnor, sjuksköt., kontors-, affärs-, sällskaps-, hushållsfröknar. Malmkillnadsg. 27, Sthlm.

En öfersköterska och en afdelningssköterska få plats å Gefle fattigvårdsanstalt. Löneförmåner för den förra 700 kr. och för den senare 400 kr. jämte allt fritt för båda. Platserna tillträdas 1 juli innevarande år eller tidigare. Ansökan, ställd till Fattigvårdsstyrelsen, Gefle, skall vara åtföljd af ålders- och frågebetyg, läkarbetyg, intyg angående utbildning och förutvarande tjänstgöring samt sökandens foto. Ansökningstiden utgår den 25 dennes.

Hushållerskeplatsen vid Göteborgs Hospital är till ansökan ledig nu genast. Lön 600 kr. jämte ålderstillägg efter 2, 5 och 10 års tjänst med 10, 20 och 40 % å lönen och allt fritt, samt, när sådan kan beredas, semester. Efter väl visorad tjänstgöring pension efter 55 lefnads- och 20 tjänsteår. Ansökningshandlingar (med läkare- och prästbetyg) torde snarast möjligt insändas till Sysslomannen.

Den af Göteborgs och Bohus läns landsting aflönde sjuksköterska befattningen i Jörlanda distrikt är till ansökan ledig.

Sjuksköterskan, som antages på tre månaders ömsesidig uppsägning, skall äga god fräjd, god hälsa och tillräckliga kroppskrafter samt godkända vittor öfver genomgången sjuksköterskaskurs vid något af sjukhusen i Göteborg, Stockholm, Uppsala eller Lund eller annan därmed jämförlig sjukvårdsanstalt äfvensom fullgjort minst en månads tjänstgöring å något epidemisjukhus, helst i Göteborg eller Stockholm. Lönen, som bestämes af landstinget, är 750 kr. om året med 2 me ålderstillägg, hvardera å 50 kronor, hvartill kommer fri vård å länets sjukhus för tillfällig sjukdom äfvensom viss ersättning för enskild vård af icke smittosam sjuk. Tjänsten skall tillträdas den 22 juni 1912. Ansökningshandlingar, ställda till landstingets förvaltningskontor och åtföljda af behörig hetshandlingar, skola insändas till landstingets sekreterare, länsnotarien Thorin, adr. Göteborg, före den 24 maj 1912.

Göteborg i maj 1912. Göteborgs och Bohus läns Landstings Förvaltningskontor.

Hemföreståndarinnor vid Sunnerdahs Hemskola å Säbyholm.

Under instundande sommar komma att anställas fyra vikarier under hemföreståndarinnornas semester. Hvarje vikariat kommer att omfatta 6 veckor. Arvode efter 1,170 kr. pr år jämte fritt vivre. Ansökningshandlingar ställas till direktionen för Sunnerdahs Hemskola på landet, Stockholm, och före den 25 maj sändas till undertecknad, Hemskolans rektor, under adr. Säbyholm, B. o. C. L. LOHMÄNDER.

Ä EGENDOM i Västmanland, godt hem, får för kommande läsår musikalisk, undervisningsvan lärarinna förmånlig plats; tre elever 8, 9 1/2, 11 år. Vid. Nya Inack-Byrån, Jakobsbergsg. 34, 1 tr., Sthlm.

PLATS finnes genast i väl situerad lärarefamilj i Göteborg för en anspråkslös, villig och gladlynt flicka af god familj, kunnig i matlagning och bakning samt med sinne för ordning och husliga göromål. Jungfru finnes. Svar med foto. och behöriga upplysningar samt lönefordringar till »Familjemedlem», Svenska Telegrambyråns Annonsafdelning, Göteborg.

EN SKICKLIG KOKERSKA använder helst Klafrestroms spisar. Dessa baka bättre än alla andra. Då ugnen uppvärms fullkomligt jämt. Begär priskurant, gratis och franco från Bruket, Klafrestrom.

PLATSSÖKANDE

VÄRDINNEPLATS önskas i september af bildad dam. Kunnig i ett hems skötande och att handleda tjänare. Talar engelska. Blidt och godt humör och varmt rekommenderad från föregående mångårig plats. Svar till »Godt lyne», Iduns exp., Sthlm.

FLICKA, som nästa år ämnar aflägga studentexamen, önskar i sommar komma i god familj i mellersta Sverige för att läsa upp kvissare i till och med klass 5. Fritt vivre och vid mycken läsning någon ersättning. Svar till »Prästdotter», Bro prästgård, Köping.

ELEMENTARBILDAD, musikalisk flicka, kunnig i matlagning och barnavård, blifvande skolkökslärarinna, önskar för vinnande af praktik plats i större landtshåll mot fritt vivre. Svar till »Familjemedlem», under adress S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

15-ÅRIG FLICKA önskar mot fri vistelse under sommarferierna i bättre familj på landet, undervisa barn i 12- och 13-års åldern. Svar märkt »6-klassista», Iduns exp.

23-ÅRIG bättre flicka önskar plats i godt hem, där jungfru finnes som husmoders hjälp o. sällskap. Ar kunnig i matlagning, något sömnad samt handarbete, är för öfrigt van vid husliga göromål. Svar till »Familjemedlem 23», Iduns exp.

LANDTBRD. önsk. pl. att deltaga i förek. görom. om möjl. få lära pianosp. Kun. i handarb. van hjälpa till i hem. Sv. till »Junis», Sölvesborg. **21-ÅRIG NORRLÄNSKA** önskar plats i familj där jungfru finnes. Är villig biträda frun i alla inom ett hem förekommande göromål. Kunnig i enkla matlagning och sömnad. Svar till »Norrlandska», Munksund p. r. **21-ÅRIG LANDTFLICKA**, van vid inomhus förefallande göromål, söker plats i bättre familj i Stockholm. Något kunnig i och med häg för matlagning och bakning. Svar till »Hösten 1912», Upsala p. r.

SPRAKK. LÄRARINNA vid komm. mellanskola önskar mot fritt vivre o. resor. sommarplats. Något musik. Svar till »X. Y. Z.», Hvetlanda.

KONDITION. Elev vid Kungl. högre lär.-sem. önskar sommarkondition 15 juni—15 aug. Svar: »Sem.-elev», Iduns exp.

EN ord. flicka önskar vara förestånderska bejälplig på koloni eller Hvilohem. Tacksam för svar till »M. A.», Skottes Annonsk., Odengatan 63.

EN BÄTTRE, föräldralös flicka önskar plats som sällskap och hjälp i godt stilla hem på landet. Svar till »Walborg», Iduns exp. f. v. b.

ANSPRÅKSLÖS flicka söker plats öfver sommaren mot fritt vivre att deltaga i förefallande göromål, företrädesvis matlagning. Kunnig i sömnad. Önskar tillträdas i början af juni. Svar till »Familjemedlem», Allm. Tidn. Kont Gefle.

BILDAD hushållskunnig flicka önskar plats i godt hem, där jungfru finnes Kunnig i matl., bakn. o. s. v. Gods betyg. Svar »Enkel-Duglig», Sv. Telegrambyrån, Sthlm.

UPPSALASTUDENTSKA önskar öfver sommaren anställning (helst på landet, egendom) att läsa med barn i mellanklasserna. Svar till »Studentiska Ö», Iduns exp.

EN FLICKA som med goda betyg genomgått 8-klassigt läroverk sökte treflig plats ev. endast för sommar. Svar med löneförmåner till »K. B.», Göteborg 4 p. r. inom 8 dagar.

NORRA INACK-BYRÅN ansk. lärarinna, värdinnor, sjuksköt., kontors-, affärs-, sällskaps-, hushållsfröknar. Malmkillnadsg. 27, Sthlm.

HJÄL bildad flicka önskar plats som hjälp och sällskap i god familj där jungfru finnes. Svar till »Familjemedlem», Västerlånggatan 15, Kalmar.

HVEM vill ha hjälp under som. af frisk, anspråkslös flicka, som är villig deltaga i alla husliga bestyr. Sva väntas tacksamt af »Greta», Kristinehamn p. r.

UNG, bildad, mycket musikalisk flicka önskar 20 juni—20 aug. komma god och treflig familj, att mot fritt vivre undervisa i musik och vara som hjälp och sällskap. Svar till »Pianist», Kristinehamn p. r.

ELEMENTARBILDAD, musikalisk, fris och stark flicka önskar plats i familj som är bosatt i någon storstad, helst Stockholm eller Göteborg. Van vid husliga sysslor. Vackra ref. från föregående platser. Svar till »Ordentliga Postkontoret n. r. 3, Göteborg.

VERKLIG HJÄLP! 23-årig, bildad flicka önskar plats, helst på landet, bättre familj, för att deltaga i all inomhus förekommande arbeten. Sva till »Junis», Drottninggatan 359—60 Karlshamn.

EN ENKEL bättre flicka önskar p. at 1 juni att tillsammans med husmoder sköta ett mindre hem. Har genomgått praktisk skola och har förestått hushåll på landet, men önskar nu om byte. Lön önskas. Svar till »Anspråkslös 24», p. r. Mellerud.

ÖFRIGA platsannonser och inackord ringar se sid. 339!

Wethergren's
BARN-
KONFEKTION.

BÄSTA SNITT
OMSORGSFULLASTE ARBETE
PRIMA TYGER & TILLBEHÖR
ERHÅLLAS I DE FLESTA
BARNBEKLÄDNADSAFFÄRER I RIKET

OFVANSTÅENDE FABRIKAT

finnas i rikhaltigaste sortiment till billigaste priser
hos
A.-B. Nordiska Kompaniet, Stureplan.

Patent. **Hafregryn** och
Hafremjöl

Känner ni trötthet, behöver ni krafter, åt hvarje frukost **GYLLENHAMMARS** pat. **Hafregryn** och **Hafremjöl** — tröttheten försvinner. Tillsätts under läkares kontroll.

KÖKSALMANACK

Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN.
Inneh. af Elisabeth Östman Husmoderskurs i Stockholm.
FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR
VECKAN 19—25 MAJ 1912.

SONDAG. Frukost: Smörgåsbord; ägg i smördegssnäckor; mjölk; kaffe eller te med hvetekegringlar. Middag: Färserad sjötunga i rulader; lammkotletter à la Nelson med dvärgpotatis; kall aprikospudding med vaniljsås.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt färsk strömming med tomatssås och potatis; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Marinerade oxrullader med pressad potatis; soppa på torra plommon.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; jagarbitf med stekt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Spensatsoppa; ugnstekt sik med potatis.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; sill med äggstanning och potatis; kaffe eller te. Middag: Lönskroketter; kokt fruktpudding.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; bifstek med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Grönsoppa; syltpannkaka.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; stekt sill med gräde och lök samt potatis;

kaffe eller te. Middag: Falsk hare med stufvad blomkål; rabarberkräm med mjölk.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; bräckt skinka med stekta ägg. Middag: Korfkaka med smält smör och lingon; saftsoppa med skorpor.

RECEPT:

Ägg i smörnsäckor (f. 6 pers.). Smördeg: 1 hg. mjöl, 3/4 dcl. vatten, 150 gr. smör.

Stuining: Rester af kokt eller stekt höns, (omkr. 3 kkp. finkuret kött), 1/2 hg. tunga i tärningar, 8 champinjoner, (2 färtickor), 2 msk. smör (40 gr.), 4 msk. mjöl (40 gr.), 4 dcl. hönsbuljong, 1 dcl. gräde, 1 msk. hvitt vin, salt, socker, hvitpeppar, 6 förlorade ägg, persilja.

Beredning: Smördegen beredes på vanligt sätt, kallas ut till omkr. 3 mm. tjocklek. Vanliga små snäckor vändas upp och ned. Degen lägges öfver snäckorna, skäres af rundt om med sporre, tryckes till mot snäckan och kanten putsas af. Snäckorna ställas på en plåt och gräddas vackert gula i varm ugn. Smördegssnäckorna lyftas af snäckorna och hållas varma.

Svampen skäres i fina tärningar och fräses i smöret, tills det blir klart. Den upplämnas då ur smöret med en sked. Mjölet fräses därefter med smöret 2 min., buljongen samt grädden tillsätts och såsen får koka 5 min. En tredjedel af såsen hälls i en annan kastrull och afsmakas med litet curry och kryddor samt spådes med litet mera gräde, om så önskas. I resten af såsen nedröras det skurna köttet, tungan och svampen, stuftningen får ett uppkok samt afsmakas med vinet och kryddorna. Snäckorna fyllas med stuftningen, ofvanpå lägges ett förloradt ägg med currysåsen i en krans omkring.

Serveras som frukost- eller mellanrätt, i senare fallet uteslutas äggen.

Färserad sjötunga i rulader (f. 6 pers.). 3 sjötungor på omkr. 4 hg. st., 1 msk. salt (15 gr.).

Fiskfärs: 4 hg. gädda = 150 gr. skrapadt fiskkött, 75 gr. smör, 10 gr. mjöl, 1 1/2 dcl. gräde, 1 ägg, 2 tsk. salt, 1/2 tsk. socker, 1/4 tsk. hvitpeppar, 1 tryffel.

Till kokning: 1 1/2 msk. smör (30 gr.), fiskbuljong.
Till garnering: Hollandaise eller

kräftsås, 2 tryffel, persilja, 12 kräft- eller räktstjårter.

Beredning: Sjötungorna urtagas, sköljas väl och torkas; fenorna klippas bort. En djup skära skäres med en spetsig knif längs efter ryggen på båda sidor och filerna skäras försiktigt från benet, så att de ej gå sönder. De läggas med skinnisidan mot en skärbräda och köttet skäres från skinnnet. Gälarna klippas bort och hufvudet, benet och det hvita skinnnet sköljes väl och härpå kokas buljong. Filerna klappas ut med en fuktad köttklubba, ingnidas med saltet och få ligga på hvarandra ett par tim. Fiskfärsen beredes på vanligt sätt och den i fina strimlor skurna tryffeln röres i. Filerna torkas ånyo med fiskhandduk, putsas af och betäckas på innersidan med ett tunnt lager fiskfärs. De rullas ihop med färsidan inåt och ställas tätt intill hvarandra i en låg kastrull med flat botten, smord med det kalla smöret. (Kastrullen får ej vara vidare än att ruladerna helt fylla den, annars förlora de sin form vid kokningen.) Den färs, som sticker fram vid öfre ändan, slätas jämn med en sked, doppad i ljumt vatten. Så mycket fiskbuljong spådes på, att det står nått och jämnt öfver ruladerna, locket lägges på kastrullen, som sättes in i ordinar ugnsvärme och ruladerna få koka färdiga omkr. 20—25 min. Pröfvas med vispsticka, om de äro genomkokta. Uppläggs med hälslef på ett varmt fat och få rinna af. På ett rundt fat, helst af silfver, hälls såsen och ruladerna ställas i en ring därpå. Garneras med tryffel, skuren i tunna skivor eller strimlor, persilja och kräft- eller räktstjårter. Serveras med små kokta potatisar.

Lammkotletter à la Nelson (f. 6 pers.). 12 lammkotletter, 2 tsk. salt (10 gr.), 1/2 tsk. hvitpeppar, 3 msk. smör (60 gr.).

Rismassa: 1 hg. risgryn, 2 tsk. finhackad chalottenlök, 50 gr. smör, 1/2 lit. buljong, 1—2 äggulor, 1—2 dcl. tjock gräde, salt, hvitpeppar, 3 msk. rivnen ost, 50 gr. smält smör.

Beredning: Kotletterna behandlas och kryddas på vanligt sätt, stekes lätt i smöret och läggas på ett fat.

Risgrynen sköljas och få rinna af väl. De fräses därefter tillsammans med löken i smöret, tills det är klart, då buljongen spådes på och grynen få koka under rörning — spådas med mera buljong, om så fordras. Grynen passeras genom härsikt, blandas med äggulorna och litet tjock gräde samt afsmakas med salt och peppar.

Rismassan spritsas vackert genom garneringsträtt på kotletternas översida, beströs med den rifna osten och öfvergjutes med det smälta smöret. Kotletterna läggas därefter i långpanna och gratineras i varm ugn 8—10 min., läggs upp på varmt fat med tårt-papper, garneras med persilja och serveras med brun sås och dvärgpotatis. Kotletterna blifva saftigare, om de halstras öfver koleld.

Kall aprikospudding (f. 6 pers.). 350 gr. torkade aprikoser, 1,3 lit. vatten, 125 gr. socker.

Till puddingen: 3 1/2 dcl. af spadet, 3—4 blad gelatin, de passerade aprikoserna.

Beredning: Aprikoserna sköljas väl och kokas i vattnet, tillsatt med sockret, tills de äro mjuka. Lagen fränsas då, och aprikoserna passeras. Gelatinet sköljes i kallt vatten, klippes i bitar och lägges i fruktlagen, som därefter får koka upp och vispas, tills den är kall och börjar tjockna. Då tillsättes fruktpurén, och massan hälls i vattensköldj och sockerbeströdd form och får stå på is 3—4 tim. att stelna. Puddingen lossas från kanten med en spetsig knif, stjälpes upp på flat glasskål, garneras med frukt och serveras med vaniljsås.

Soppa på torra plommon (f. 6 pers.). 250 gr. katrinplommon eller sviskon, 1 kkp. krossocker, skalet af 1/2 citron, 2 lit. vatten, 25 gr. potatismjöl.

Beredning: Plommonen sköljas mycket väl i ljumt vatten och får rinna af. Halften af den stötes i stenmortel, så att kärnorna krossas. De stötta och de hela plommonen sättas på i kallt vatten och få koka, tills de äro fullt mjuka, då de passeras. Citronen tvättas väl, torkas och skalet afrifves mot sockret. Den passerade soppan kokas upp tillsammans med sockret och afredes med potatismjölet, utrördt i 1/2 kkp. kallt vatten. Den får därefter koka 2 min., afsmakas och serveras helst kall med vispad gräde och små skorpor eller biskvier.

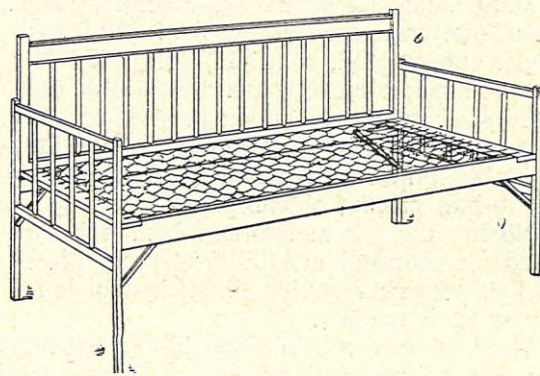
Kokt fruktpudding (f. 6 pers.). 50 gr. torkade ringäpplen, 1 hg. torkade aprikoser, 1 1/2 hg. katrinplommon, 4 dcl. vatten, 1 1/2 dcl. krossocker (143 gr.), 1/2 tsk. finrifvet citronskal, 3 ägg, 2 dcl. gräde.

Till formen: 2 dcl. strösocker, 2 msk. kokande vatten.

Beredning: Frukten sköljes ytterst väl i flera ljumma vatten och får ligga i kallt vatten öfver natten. Af detta vatten och sockret kokas en klar, simmig lag; däri kokas först äpplena, därefter aprikoserna och sist plommonen, sedan de urkramats. Lagen kokas ihop, tills den är simmig, och hälls öfver frukten. Strösockret smältes under rörning i en stekpanna, spådes med kokande vatten, och härmed beklädes en slät, låg blockform. När frukten är kall, lägges den hvarfals i formen. Äggen och grädden vispas tillsammans och hälls öfver frukten. Puddingen gräddas i vattenbad i ugn omkr. 1 tim.,

Resårbotensoffa N:o 1.

(Hopfällbar). Storlek: 75×190 cm.

Pris:

Med nätbotten:

Gulbetsad... Kr. 18:—
Hvitlackerad " 20:—

Med kättingsbotten:

Gulbetsad... Kr. 23:—
Hvitlackerad " 25:—

A.-B. NORDISKA KOMPANIET, Greffuregatan 24 A.

Fin, hvit och fraiche bli hy och hud, om man alltid tvättar sig med **F. Paulis Ovicula (ägg) tvål**, som innehåller de för huden mest välgörande hygieniska ämnen och balsamer. Erhöll gulmedalj London 1900 såsom den bästa toalettvål.

Världsberömda.
SINGER C.O.
SYMASKINS AKTIEBOLAG
Filialet
på alla större platser.

Vid tillredandet af
Van Houtens Cacao
är slöseri
onödigt och gagnlöst.

BÄST
ÄR
**EKSTROMS
JÄSTMJÖL**
GÖREBRO KEM-TEKN.-FABRIK.

A.C. SVENSSONS
KNÄCKEBRÖDSBAGERI
GÖTEBORG SVRIGE

Äkta Göteborgs-
Knäckebröd.
Hygienkontrollant:
Dr G. Hjort
af Ornäs.
Tel.: 11 & 929.

Ferrin

Apoteket Lejonet, Malmö.
Finnes äfven i form af
Tabletter.
Fås på apoteken.

Prenumerera på Idun!

**Fyrtornets
RADHES**

Ansjovis i Ostronsås
Erkändt bästa inläggning.
För finsmakare!

Pannkakor,

Plättar och
Kött-Bullar
bli porösa och läckra om
vid tillagningen litet af
Lagermans Bakpulver

Tomten
tillsättes. Se bruks-
anvisningen.

DET NUMERA
FÖRNÄMSTA
HVETEMJÖLET
ÄR
KRISTAB PATENT

**Köp
Schweizer
Siden**

Begär prof på våra nyheter för våren och sommaren till klädningar och blusar: Foulards, Voile, Crêpe de Chine, Rayés, Eolienne, Mousseline 120 cm. bred, från 95 öre metern, i svart, hvitt, enfärgadt och kulört, äfvensom broderade blusar och klädningar i batist, ylle, lärft och siden.

Vi sälja endast garanteradt solida sidentyger direkt till privatpersoner, porto- och tullfritt till bostaden.

Schweizer & Co., Luzern S 3 (Schweiz).
Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

Sejon

Dantar och Strumpor.

PRIMA KVALITÉ! BÄSTA UTFÖRANDE!

HVARJE PAR STÄMPLADT
MED OFVANSTÅENDE VARUMÄRKE

FINNAS I ALLA VÄLSORTERADE
SYBEHÖRS - MANUFAKTUR- & KORTVARUAFFÄRER.

eller tills äggblandningen är stannad. Den uttages, lossas från kanten och uppstjälpes efter 15 min. Serveras helst kall, om så önskas, med vispad grädde eller vaniljsås.

Falsk hare (f. 6 pers.). 3 hg. befritt oxkött, 2 hg. färskt bogfläsk, 1 dcl. stötta skorpor, 1 msk. salt (15 gr.), 1/2 tsk. hvitpeppar, 1 ägg, 1 äggula, 2-3 dcl. grädde eller mjölk, 50 gr. späck.

Till pensling: 1 ägghvita, 2 msk. stötta skorpor.

Till stekning: 2 msk. smör (40 gr.), 5 dcl. buljong.

Beredning: Köttet torkas med en duk, urviden i hett vatten, skäres i tärningar och drifves 6 ggr. genom köttkvarn. Färsen blandas därefter med de stötta skorpona, kryddorna, det vispade ägget och äggulan och röres kraftigt 1 tim., hvarunder grädden tillsättes matskedsvis. Färsen prövas genom att steka en liten bulle därpå, om den är tillräckligt kryddad och lagom fast. — Späcket skrapas och skäres i fina strimlor. — En långpanna smörjes med det kalla smöret, färsen lägges och formas med en sked, doppad i ljumt vatten, till en bulle, som tillplattas på båda sidor, så att den liknar en harrugg, och späckas tätt med späckstrimlorna. Haren penslas med den uppvispade ägghvitan, beströs med stötta skorpor och stekes i ugn omkr. 1 1/2 tim. Under tiden överöses den omkr. hvar 10:e min. Färsen lägges upp på varmt fat, skäres i tunna skivfor, garneras med persilja och brynt potatis.

Serveras med afredd sås och gelé eller syltade rönnbär.

Korfkaka (f. 6 pers.). 2 dcl. risgryn (2 hg.), 1 1/2 lit. mjölk, 3 hg. kalfläver, 2 hg. färskt fläsk, 30 rusin (30 gr.), 3 msk. sirap, 1 1/2 msk. salt (23 gr.), 1/2 tsk. hvitpeppar (2/4 tsk. mejram).

Till formen: 1/2 msk. smör (10 gr.), 2 msk. stötta skorpor.

Beredning: Grynen sköljas, skällas i hett vatten, sättas på i den kokande mjölken och få koka, under rörning, tills de äro nästan mjuka, då de hållas upp och få kallna. Lefvern sköljes väl, torkas, skäres i bitar, males 3 ggr. genom köttkvarn och passeras genom härsikt. Fläsket males 2 ggr. genom kvarn. Russinen sköljas i ljumt vatten, skällas i hett vatten, skäras i tu och urkärnas samt blandas i grynen tillika med lefvern, fläsket, sirapen och kryddorna. Om så önskas, tillsättes litet mejram. Massan omröres väl och fylls i en smord och brödbeströdd form eller stekpanna och gräddas i ordinar ugnsvärme omkr. 3/4 tim.

Serveras med skiradt smör och lingonsylt.

VECKANS PRISTÄFLING.

PRISTÄFLING N:R 20.
DEN EGENDOMLIGA REKVISITIONEN.

På en större restaurant inkom härom aftonen en gäst och lämnade följande egendomliga rekvisition till kyparen, i form af en

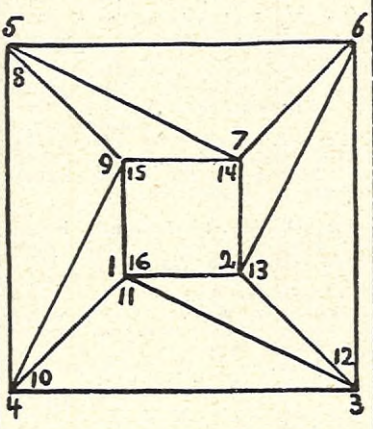
REBUS.
1 2 Fat och 1 61 B alar.
Anna H—m.

Lösning insändes, undertecknad med namn och adress, till Red. af Idun senast den 2 juni 1912. Å kuvertet bör angifvas pristäfling n:r 20.

De två första rätta lösningar, som vid den därefter verkställda gransk-

ningen påträffas, erhålla följande pris: 1:sta pris: en försilfrad bägare eller också böcker — fritt val — till ett värde af 10 kronor. 2:dra pris: böcker till ett belopp af 5 kronor.

LÖSNING TILL PRISTÄFLING N:R 16.

Vid den företagna granskningen af de insända lösningarna ha de två först påträffade rätta lösningarna lämnats af följande personer, hvilka alltså erhålla de utfästa priserna: Första priset: Herr Jarl Christer Tengelin, Thyfors bruk, Tyfors. Andra priset: Fr. Edith Södergren, Ludvika.

TIDSFÖRDRIF.

RÄKNEGÅTA.

En arbetare hade åtagit sig att uppföra 100 famnar gärdesgård. Som han var ovan vid detta arbete, gick det tämligt sakta i början, men han förkofrade sig undan för undan, så att han hvarje dag hann med två famnar mera än den föregående. Efter 10 dagar var arbetet färdigt. Huru många famnar hade han uppfört första dagen och sista dagen?

REBUS.
A ver
Jösse.

Ni löper stor risk, om Ni ej dagligen använder F. Paulis Azymol med vätesuperoxid. Bland alla munvatten har F. Paulis Azymol enligt samstämmade intyg den angenämaste smaken och den kraftigaste antiseptiska verkan.

Är magen i ordning använd då Vasens (f. d. Nordstjernans) Laxermarmelad. Behagligt och effektivt afföringsmedel. Pris 1 kr. per ask. Finnes på alla apotek.

Moderna kontorsmöbler i stort urval och alla slags Räkne- o. Skrifmaskiner jämte tillbehör erhållas billigt från A. B. Affärssystemens Kontorsutställning, Stockholm.

ALLA SNALLA BARN

VÄLSMAKAD
NÄRANDE

THULE
FÅ MORGON OCH AFTON
THULE-CACAO

LÄNKGÅTA

En hufvudordet: Något som man kan få se i Berlin, kan man utan att omflytta bokstäfverna få följande ord:

- 1) Bifallsord, 2) hundnamn, 3) rykande, 4) mytologiskt väsen, 5) prydnad, 6) fågel, 7) okroppsligt, 8) pronomen, 9) räkneord, 10) fängelse, 11) tidmätare, 12) verb, 13) pronomen, 14) flod, 15) ventil, 16) gammal vikt, 17) dryck, 18) buske.

GÅTCHARAD

I mitt första gör man mitt andra med mitt hela.

LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 18.
GÅTAN: Bokstafven o.
PROKOEPN: Porten, osten, sten, ten, en.
PAALINDROMEN: Legat-tagel.
RÄKNEUPPGIFTEN: Då tågen mötovo de naturligtvis båda lika nära A.
UTBYTNINGSGÅTAN: Elisabeth: Bena, älg, sil, sal, bark, bast, tegel, luta, halt.

Elisabeth Östmans Husmoderskurs

— praktisk och teoretisk undervisning i huslig ekonomi —

börjar sin 22:a termin hösten 1912 i nyinredd tidsenlig lokal, Klarabergsgatan 40. Personhiss, duschrum, afklädningsrum med särskildt toalett-rum och rymliga kök.

Obs! Särskild undervisning i gas-spisars användning och skötsel. Prospekt erhållas och anmälningar mottagas af

ELISABETH ÖSTMAN, 34 Jakobsbergsgatan, 3 tr., Sthlm.
Riks Norrmalm 1 08. Allm. 93 02.

Køb Schweizer Broderier

Sändas direkt från Schweiz tull- och portofritt till postaden.

Klädnings från Kr. 19.80. Blusar från Kr. 5.65. Barnklädnings från Kr. 12.50.

Bästa Schweizer-broderier på batist, voile, ylle och de modernaste sidentygerna.

Rekvirera redan i dag. Profver och Pariser-modeplanscher, fås gratis.

Profver på våra sista Schweizer-sidentyger äfven gratis på begäran.

Schweizer & Co., Luzern A 10 (Schweiz).

Sydsvenska Kredit Aktiebolagets ställning den 30 april 1912.

Tillgångar:	Skulder:		
Kassabehållning	1,727,206:04	Aktiekapital	15,000,000:—
Obligationer	8,116,540:—	Reservfond	4,700,000:—
Fastigheter o. Inventarier	4,640,871:09	Dispositionsfond	200,000:—
Reverser med hypotek af diverse	50,835,589:54	Pensionsfond	141,910:53
Växlar	29,125,694:14	Depositions- & Kapitalr.	55,015,971:92
Kreditiv- & Kontokurant-räkningar	15,942,045:64	Sparkasseräkning	23,068,540:43
Hos inhemska banker	449,944:27	Upp- & Afskrivnings- och Kontokuranträkn.	7,457,331:66
» utländska banker	579,791:91	Postremissväxelräkning ...	1,210,329:89
A andra räkningar	1,788,745:64	Till inhemska banker	2,071,774:30
		» utländska banker ...	792,375:73
		A andra räkningar	3,548,193:81

Kronor 113,206,428:27

“Bäst är Vikingkräm min vän, skor, som borstas blott med den, bli så fina, starka, mjuka, spricka ej och bli ej sjuka.”

VIKINGKRÄMENS utpräglade egenskaper att aldrig klibba eller smeta ifrån sig; dess förmåga att utbreda sig ytterst tunn men likväl täcka lädret och fort geiva hög glans; dess egenskap att icke genom aflägring göra lädret hårdt, utan bevara skodonens naturliga utseende och smidighet uppnås genom utverkas nämligen i modern specialfabrik med alla nutidens förbättringar och resurser, af specialister med 10-årig erfarenhet.

Dålig, felaktigt sammansatt skokräm är sämre än ingen ty den förstör lädret. Begär uttryckligen VIKING och tag ingen annan.

INDUSTRI-AKTIEBOLAGET VIKING, Örebro.

Hotell Excelsior, med restaurant och tvättnrättning, Stockholm C, 55 Birger Jarlsgat.,

motsvarar de bästa af utlandets Christliche Hospize och Temperance Hotels. Lämpligt för damer och familjer. Inga drickspengar.

Kombinerad Bosättnings- och Lifförsäkring

är det mest praktiska sätt att erhålla eget hem. Prospekt och upplysningar erhållas gratis och franko.

A.-B. Nordiska Kompaniet. Stockholm.

Parfumerie VIOLA Göteborg.

VIODOL-TVÄLEN är genom sin ypperliga sammansättning af de finaste ingredienser en verklig skönhetsvälv.

Ombärlig för alla sömmerskor,

och i öfrigt för alla damer, är
TRYCK-KNAPPEN
BIJOU
 med originalfjäder i ett stycke, utgörande den förträffligaste knäppning för Klädningar.
 Sluter till mjukt och säkert och öppnar sig ej af sig själf, samt ger en slät yta.
Garanterad rostfri.
 Begär endast märket Bijou, som finnes att tillgå i alla sybehörsaffärer.

Snövit tvätt på några minuter. Endast $\frac{1}{10}$ af förut erforderligt arbete. Kläderna hålla dubbelt så länge. Bruksanvisning gratis och franko. Kölnelagret, 24 Smålandsgatan, Stockholm.

Frimärksamlingar och frimärken uppköpas. Svar med beskrifning o. uppgift å märkenas antal till "Samlare" under adr. S. Gumælii Annonssbyrå, Stockholm f. v. b.

Damer!
 Försök Parfumerie Favorits medel mot generande hårväxt; bästa, bekväma medel till självbehandling. Sändes diskret postförskott 3 kr. från Parfumerie Favorite, Göteborg.

Ramin.
 Enligt nyaste vetenskapliga rön är salicylsyra för utvärtes bruk verksamast och bästa medel mot **Reumatism.**
 Ramin uppfyller bäst fordringarna på ett salicylsyrepreparat. Resorberas lätt af väfnaderna; verkar fördenskull smärtstillande och skaffar i de allra flesta fall fullständig och varaktigt bot.
 Till salu å Apotek. Sändes fraktfritt å kr. pr fl. från **Raminfabriken, Estöf.**

FABRIKS-MÄRKE.
Winborgs
TORRA GULA SENAP
 "Extra Superfine"
 på bleckburkar med gul etikett, jämn god med den bästa importerade och prisbelönad med **Guldmedalj** för "framgångsrik täflan med utlandet".
 Tillagad Senap i glasburkar, Vinätika, Vinaigre, Specialsoja m. m.
 Försäljes af Herrar Speceri- och Viktualiehandlande.
A.-B. TH. WINBORG & Co., Stockholm.
 Kungl. Hofleverantör.

Triumphator Räkmemaskin
 af nyaste modell uträknar $9,89 \times 7,53 = 77,4987$ med 3 vefslag på 2 sekunder utan röda siffror o. utan tankearbete. Försök om det går å någon annan räkmemaskin!
 Svenskt stål. Katalog gratis.
A.-B. Affärssystem, Kontorsutställn., Birg. Järsig, 18, R. T. 7493. Stockholm. A. T. 126.

Ett försök skall visa Eder att haljnitarna hjälpa mot gissnande träbaljor. Pr ask å 100 st. 1 kr. Skrif genast till **S. A. W. Sundelin, Göteborg.**

Linneväfnader
 från Gestriklands Linneväfveri, Gefte äro erkändt förstklassiga.
Gynna våra ombud!
 Katalog mot 20 öres porto.
Gestriklands Linneväfveri, GEFLE.

är världens förnämsta Hårmedel och öfverträffas icke af något annat liknande preparat.
 Pris pr fl. 2.50.
 Erhålles hos alla 1:sta klass Parfumeri-, Drogeri- och Coiffyräffärer.

7,104,000 kr. skola utlottas å 1899 års Stockholms Teater-premie-obligationer. Dragning den 1 juni och är högsta vinsten

10,000 kr.
 För endast 75 öre erhålles kontrakt med ensam vinsträtt å en obligation; för kr. 3.75 å fem st.; för kr. 5.— å sju st. och för kr. 10.— å femton obligationer. Om minst 5 nummer tagas, portofritt och dragningslista. Beställningar insändas till **Obligationsskontoret, Stora Nygatan 27, Malmö.**

SVAR

Å den senast införda serien frågor följde här nedan svar, och har redaktionen ansett, att det väfsta priset 10 kr. denna gång bör tilldelas sign. V-a, hvaran innehafvaren af denna signatur behagade anmäla sig å vår byrå för beloppets utbekommande.

Nr 101. Lackerade möbler rengöras genom att gnidas med en blandning af ett halvt vinglas ammoniak till en liter vatten. Något mera ammoniak kan tagas, men måste då först provas att icke lackeringen angripes.
 Tant Barbro.

Nr 102. Skrif efter katalog för nationaldräkter till Fr. Ingrid Andersson, Djeknegatan 32, Malmö, kanske där att det begärda finnes.

Nr 103. Skrif till föreningen ifråga, adr: Stockholm, när ni nu vet dess namn. Frågan är ju alltid fri.

Nr 104. Skrif till Kungl. Operans balettskola, Stockholm.
 Nr 105. Kraftigt närande diet samt så mycket som möjligt vistande i fria luften. — Gärna litet motion utan ansträngning och öfverdrift. — Något järnpreparat är alltid stärkande och förordas då ett synnerligen verksam, aptit- och kraftstärkande medel, som jag varmt och af erfarenhet förordar, nämligen »Malteextrakt med järn», hvilket finnes att köpa på alla apotek, och tagas däraf en dessertsked före hvarje måltid.

Nr 106. Vänvänd eder till öfverläkaren vid Vänersborgs hospital och asyl, där 3 å 4 sjuksköterskelever (enligt annons i Idun) erhålla fri utbildning, fritt vivre samt 20 kr. i månaden; förutsättningar: ålder 20 å 30 år, god folkskolebildning och god hälsa.

Nr 107. Anna-Maja tillrädes utbildta sig till arkitekt i Tekniska skolan, Mästersamuelsg. Sthlm. Afg. 25 kr. terminen. — Prospekt erhålles vid begäran.

Nr 108. Skär af topparne på friskt grönt enbärnsris och fyll härmed ett litermått. — Slå så riset i en gryta fylld med 5 liter brunsvatten och låt det koka ur till hälften. — I en liten kastrull kokas för 10 öre humle med en tekopp vatten under samma tid. — Enbärnsrisen silas så genom härsikt i ett fat och genast i det heta tillsättes det äfvenledes silade spadet af humlen. — Sedan blandningen något svalnat, tillsättes först jäst af ca 1 bondböns storlek — fatet öfvertäckes där efter och får stå att jäsa 2 tredjedels dygn. — Blandningen skummas och efter tillsats af socker efter smak samt något vatten om ölet skulle anses för starkt, tappas det på väl rengjord buteljer, korkas o. öfverbindes och är efter någon dag färdigt till användning. Rekommenderas som en både hälsosam och läskande sommardryck, hvilken äfven har fördelen vara ytterst billig och god.

ÄGG-konserveringsmedel GARANTOL

behålla ägg friska öfver ett år. Garantolägg framhållas före andra konserverade och kunna användas för alla ändamål. Renlig och tillförlitlig konservering. Tusentals rekommendationer. Minsta förpackning för 120 ägg 30 öre. Större förpackning till i förhållande billigare priser. Försäljes i parti och minut.

Herm. Meeths A.-B., STOCKHOLM.
 Begär prospekt!

I PRIVAT HEM med centralt läge å Östermalm finnes rum att hyra under sommaren för längre eller kortare tid, eventuellt Olympiska Spelen. Frukost och middag kan erhållas. Moderat pris. Vidare upplysningar skriftligen eller pr rikst. O. 311 af I-g, H-g, Sibyllegat. 63, Sthlm.

Konserveringskurs pr korrespondens

juni-sept. (undervisning i elevens eget hem pr korrespondens). Begär prospekt med intyg. Elna Pehrsson, Brunsbo pr Bedinge. Riks. 4 (elev af Kungl. Hofleverantör Leksell). Utförlig annons den 14/4, 2/5.

Vegetariansk matlagning

hufvudsakligen i landthushåll eller hushållsskola, helst å högt liggande skogsbygd, önskas lära under tiden 15 juni — 25 aug. Svar före 25 maj till »Elementarlärarinna U. E.», Malmö p. r.

Kvinnliga trädgårdselever

mottagas fortfarande för längre eller kortare tid vid Husmoderskolan i Karlstad. Begär prospekt.

Barnavård.

Kurser omfattande 1 eller 2 månad taga sin början den 1 juni vid Husmoderskolan i Karlstad. Prospekt på begäran.

Mödrar, gifven Edra barn honung, i st. för smör, den är hälsosammare, mer närande, billigare och de tycka mer om den.

Äkta honung

slungad, fin, säljes i kärll om 2-5-10 kg. till 1.60 pr kg.
 Sveriges största, illustrerade pris-kuranter å moderna redskap för lösnande biskötsel, bifogas på begäran.
 Bigården, Stenstorp.

Specialaffär för **SCHWEIZER-BRODYR, SPETSAR, VÄFNADER** m. m. Rikt profsortiment till landsorten.

Broderi-Affären, 9 Kommendörsgatan 9.

Tionde häftet

af »Moster Emmas» väfbok, antika, lättväfda mönster i fyra skift (äfven användbara till broderi) för mattor, gardiner, möbiltyger, bonader m. m. Erh. mot 1 kr. 36 öre i postavg. från **Moster Emma, Kneippbaden.**

Varuhuset Vollmers-Meeths, Göteborg.

Engelska Zephyr-tyger, 80 cm. br., nya fina mönster för Skjortor, Blusar och Klädningar 0.65, 0.80, 0.90, 1.00 och högre.
Franska Ylle-mussliner, 76/78 cm. br., klassiska randiga, rutiga och prickiga mönster i nya färgställningar. Säsongens högsta mode! Vackra bärdmönster i frapperande stor variation 1.60, 1.70, 1.80, 1.90 och högre.
Engelska Popeliner, 68/70 cm. br., i fina, diskreta unifärger, fullkomligt tvättäkta! 0.95, 1.60.
Franska Voiles, 73/75 cm. br., uni såväl som mönster-väfda med moderna breda bårder 1.85, 1.50, 1.65, 1.80.
Schweizer Plumetis, (Moll och Nainsook) i en mängd moderna mönster 0.90, 1.10, 1.40, 1.50 och högre.
Linne Shantung, 76/78 cm. br., i stort färgurval, tvättäkta. Mycket prisvärdt! 0.75.
Prover till landsorten franko.

Nr 106. Vänvänd eder till öfverläkaren vid Vänersborgs hospital och asyl, där 3 å 4 sjuksköterskelever (enligt annons i Idun) erhålla fri utbildning, fritt vivre samt 20 kr. i månaden; förutsättningar: ålder 20 å 30 år, god folkskolebildning och god hälsa.

Nr 107. Anna-Maja tillrädes utbildta sig till arkitekt i Tekniska skolan, Mästersamuelsg. Sthlm. Afg. 25 kr. terminen. — Prospekt erhålles vid begäran.

Nr 108. Skär af topparne på friskt grönt enbärnsris och fyll härmed ett litermått. — Slå så riset i en gryta fylld med 5 liter brunsvatten och låt det koka ur till hälften. — I en liten kastrull kokas för 10 öre humle med en tekopp vatten under samma tid. — Enbärnsrisen silas så genom härsikt i ett fat och genast i det heta tillsättes det äfvenledes silade spadet af humlen. — Sedan blandningen något svalnat, tillsättes först jäst af ca 1 bondböns storlek — fatet öfvertäckes där efter och får stå att jäsa 2 tredjedels dygn. — Blandningen skummas och efter tillsats af socker efter smak samt något vatten om ölet skulle anses för starkt, tappas det på väl rengjord buteljer, korkas o. öfverbindes och är efter någon dag färdigt till användning. Rekommenderas som en både hälsosam och läskande sommardryck, hvilken äfven har fördelen vara ytterst billig och god.

Nr 109. Om »vän af landtbruk» vill hafva riktigt kraftiga och stora fruktträd och buskar till den lilla trädgårdsanläggningen omkring eder stuga, skall ni hänvända eder till Stockholms Experimentalfälts Trädgårdsafd., Stockholm för erhållande af sådana. Bäst är att rekvirera katalog, men af de sorter jag pröfvat från nämnda håll vill jag rekommendera »Hampus» och »Säfteholm». — Ängående prydnadsbuskar anser jag det ni med säkerhet kan odla både jasmin, kaprifolium, syren och guldgren, hvilken senare sort dock fördrar något fetare jordmån, men är eljest ej svar att få »gå till» och växer ganska fort. — I mitt föräldrahems trädgård, där nämnda fruktträd finnes i mängd och gifva rikligt med frukt, brukade vi medan träden ännu voro små, d. v. s. under de 6-7 första åren, om vårarne gräfvat en liten ränna i jorden af 2 decm bredd och $\frac{1}{2}$ decm djup gående i en cirkel rundt trädet och lika stor, som trädgrenarnes yttersta omkrets. — Denna ränna fylldes med gödsel och öfverskottas därpå med den upprädda jorden.

Nr 110. Är den frägnande en kvinnlig kontorist, begär då upplysningar från Fredrika Bremerförbundet i Sthlm.

Nr 111. Genom att tillskrifva Fredrika Bremerförbundets byrå, Stockholm får ni upplysningar om hvilka stipendier som äro att söka. Undervisning vid »Centralen» fri.

Nr 112. Anlag och häg få väl afgöra hvilken bana ni förtredesvis bör välja. Kanske ni har lust att bli lärare i speciellt de ämnen ni nämner, — tag då »fil. magistern» — eller bibliotekarie. Båda goda framtidsplatser.

Husqvarna Fotogenkök Beatrice

brinna tyst och jämnt, äro lätt skötta, effektiva och billiga!
 Säljas i hvarje väl sorterad järn- & bosättningsaffär.

Nr 113. Thule, Skandia och Svea äro solida bolag. Begär upplysningar direkt. Fru Olga. (Forts.)

BREFLÅDA

EXPEDITIONENS BREFLÅDA: »S. B.», Kuddby. 3:25 pr gång. Likvid i postanvisning.

Morgonstund har guld i mund.

En god frukost ger god arbetslust.

Detta påstående i rubriken här ovan — en god frukost ger god arbetslust — kanske mången är beredd att genast motsäga. »Min erfarenhet är, att man arbetar bäst på fastande mage», säger någon, »och inte alls kan det bli tal om att en god frukost ger arbetslust.» Jo, det kan det visst, allt beror på i vilken betydelse man tager ordet god; menar man en festfrukost med kött, frukter, viner etc., då är det knappast kunna bli fråga om någon energi, men om god betyder välsmakande och för kroppens välbefinnande lämplig, då ställer sig saken annorlunda.

Den som vant sig vid havregrynsgröt som första mål för dagen slår ej av på sitt påstående, att det är den bästa frukost han kan få. Detta av två skäl: han finner den för det första vara en riktigt läcker anrättning och har vidare erfarit, att han efter havregröt blir mått utan att vara däst, han blir ej tung i magen, han går med friska krafter till sitt arbete.

För barn i skolåldern, vilka ju måste upp tidigt om morgnarna, är havregröten den bästa första frukost, en rätt som helt borde undantränga det förkastliga morgonkaffet. Efter en dukning tallrik havregröt är en skolpojkes aptit stillad, och han blir ändock ej varken siöt eller uppmärksam av att han är mått. Havregröten är nämligen en den mest lättsmälta näring, som finnes.

Sant är det utan tvivel att »morgonstund har guld i mund.» men denna sanning kullkastas ohjälpligt, om arbetslust och arbetsförmåga förstöras genom öfvermåttig och olämplig föda. Vi svenskar äro i regeln kända för att vara vad man kallar »matvrak», till stor fara för vårt kroppsliga välbefinnande. En naturligare och enklare levnadsordning, ett allmännare användande i hushållet av den sunda, näringsrika och billiga havregröten skulle alldeles säkert bidraga till att höja nationens hälsa.

Det är icke likgiltigt vad slags havregröt man äter.

För att man icke skall tröttna på att dagligen äta denna hälsosamma rätt, gäller det att få den tillagad på rätta sättet af de bästa grynén.

Köp AXA i originalpaketer.

Koka gröten under 3 minuter med vatten, icke med mjölk. Tillsätt salt och socker efter smak, eventuellt äfven något smör. Serveras med socker och kall mjölk.

AXA havregryn äro utan öfverdrift erkända såsom varande världens finaste havregryn.

De äro de näringsrikaste (se officiella analyser). Detta därför att till AXA användes den allra finaste, bästa och mest välbärgade havre som kan erhållas på världsmarknaden. Genom den speciella prepareringsmetoden bibehålles den för AXA så betydande fina naturliga havrearen. Dessutom bliva de äfven torrare, vilket gör att de utan att taga skada kunna längre förvaras än gryn i allmänhet. På grund härav måste mera vatten tillsättas AXA vid kokningen. Härigenom erhålles givetvis mera gröt.

I varje originalpaket, som utgått från kvarnen efter den 1 februari, är inlagt ett litet häfte med råd och recept för tillagning av 17 olika havrerätter.

MOT FRITT VIVRE. För 18 års flicka, som genomgått kurs i Benninge hemskola, sökes plats på landet, i början mot fritt vivre. Svar till »Tjänsteman», Stockholm 6.

GYMNASIST önskar under som. plats att mot fritt vivre och resor undervisa i vanliga skolämnen samt musik (fiol och piano). Svar till »På landt-gendom», Annonskontoret Svea, Norrköping.

BILDAD 21-ÅRIG FLICKA önskar komma i familj som sällskap och hjälp, har genomgått väf- och hushållsskola, kunnig uti enklare kläd- och linnesömnad. Vistats 1 år i tysk pension, m. m. Små lönepretentioner. Vid. gen. Frk. Lennardt, Prestnibble, Svartsjö. Rikstel.

Sjukvårdskunnig flicka

önskar plats. Är äfven villig deltaga i husliga sysslor. Svar till »Små löneanspråk», Iduns exp.

ENGELSKT PENSIONAT i Dalarna, hög skogsluft, härligt läge, lätt tillgängligt, hemtrefnad. Tillfälle att deltaga i Lektor Fearensides sjätte sommarkurs i engelska, 17 juni-17 aug. Miss Young. Snöån. Ludvika.

I DALARNA. Smedsbo Pensionat erbjuder god och angenäm inackordering till moderat pris. Högt läge. Härlig skogsluft. Öppet året om. Fina ref. Adr. Fru Malin Lissel, Aspeboda.

TVENNE UNGA DAMER kunna under sommaren erhålla inackordering i treflig familj i skärgården — nära Furu-sund — ogeneradt landtlif, godt bord, trefliga rum, härlig natur. Vidare pr. A. T. 186 80.

I FÖRSTKL. pensionat i Strängnäs finnes god inack. Godt bord och stora sol. rum, badr., piano och tel. Sv. till »Naturskönt», Tidningens kontor, Strängnäs.

TVA mindre skolgossar helst bröder få utm. inack. i liten, musikalisk fam. i Göteborg. Stort soligt rum. Ing. fler inack. Event. hjälp vid läxläsning. Centr. läge för Läroverk. Moderlig värd. Svar »Mångärg uppfostrinn», Nord. Annonsbyrå, Göteborg.

KAMRAT till egen dotter i 6-te klassens kurs enl. Göteborgs Nya Elementarl. kan till hösten i godt hem i Väst-kuststad få grundlig undervisning privat mot billig afgift. Piano finnes. Moderlig värd och tillsyn. Svar till »Nordiska Annonsbyran», Göteborg.

FÖR TRE UNGA BILDADE FLICKOR önskas inackordering i en bildad fam- ilij på landet i frisk och vacker trakt, vid sjö där ungdom finnes, och där en rask och hurtig hustru kan handleda dem i husliga göromål. Svar med fullständiga upplysningar till Arkitekt Wilh. Klemming, Centralbadet, Stock- holm.

I PRÄSTGÅRD I DALARNA önskas inackordering för en flicka, som skall konfirmeras. Svar till J. Svallings Pappershandel, Eskilstuna.

I PRÄSTFAMILJ på landet önskas för 1 år inackordering jämte undervisning för en 11 års gosse som genomgått 1-sta klass i Läroverk. Svar med prisuppgift och ref. till »God Uppfostran», Iduns exp.

KONFIRMATIONSUNDERVISNING i Arild meddelas af pastor Håggström fr. Norrköping fr. o. m. 1 juli. Ref. kapten Nordenfält, Höganäs, öfverstäm- nan Staël v. Holstein, 70 St. Bad- stugat., Sthlm, konsul Wingårdh, Hel- singborg.

PENSION »HELMERHUS», Köbenhavn, anbefaler eleganta Værelser for tilbrin- gende, kortere ell. længere tid. Studiest- ræde 51 ved Raadhuspladsen.

ENGLISH GENTLEWOMAN (Certified teacher) receives ladies, (large house, garden). Address Mrs Rapley, 11 Thur- low Road, Hampstead, London N. W.

INACKORDERING erbjudes några damer i stilla, vänligt prästhem i Värmland. Frist och härligt läge i vacker trakt. Skog. Daglig post. Badanstalt i närheten. Vidare meddelar kyrkoher- den, Rudskoga.

TVA å TRE FLICKOR mottagas i och för konfirurationsundervisning i Landeryds kyrkoherdeboställe, beläget alldeles vid Stångån och intill Hjul- bro järnvägsstation vid Östra Central- banan, 8 km. från Linköping. Tid: 6 veckor från midsommar. Telefon finnes. Reflekterande hänvände sig till f. Kyrkoh. Nils Cnattingius, adress Hjulsbro.

UNGA FLICKOR (som grundligt önska lära hushåll, (konservering), väf- ning, handarbeten, kläd- och linne- sömnad erhålla treflig inack. å vac- ker herrgård nära Stockholm. Skickl. lärarinnor. Pris 75 kr. Vid. gen. Frk. Lennardt, Prestnibble, Svartsjö.

A VILLA invid Engelholm kan sommar- inackordering erhållas. Strandbad. Skogsluft. Svar till Villa Solbacken, Engelholm. Rikst. 2 08.

Till höstterminen

kan skolgudom få god inackordering på Östern. nära flere skolor, seminarier och gymnastiska institut. De bästa ref. Svar »Augusti 1912», Iduns exp. f. v. b.

Pensionat,

(nyinrättat förra året), beläget vid den natursköna Ringsjön, mottager sommar- gäster från den 15 maj. Vacker, högt belägen skogstrakt med såväl löf- som barrskog. Piano. Godt bord. Billig afgift. Närmare meddelas under adr. »Pensionatets», Ludvigsborg.

Ungdom

emottages som inackordering i hem, där ungdom finnes. Piano, bad, enklare nöjen. Pris kr. 65 pr månad. Adress: »Officersdotter», Karlsro, Ljungby.

PENSIONAT ORREKULLA på KOLMÅRDEN Se hvilo- och kurorter 1912. Rikst. Kolmården 25.

Ribbingebäcks Pensionat rekommenderas. Förfrågningar besva- ras. Uppsala Riks. 672 Österunda 7. öfv. Enköping.

Klintehamn.

Varsholms Pensionat med godt bord, billigt, hemtrefligt. Kall-Varm-Kneip- Sol-bad. Sandstrand. Utflykter t. lands o. vatten. Brevväxla Hr W. Wöhler, Bergsg. 7 B. III Stockholm.

För nervsjuka!

Lugnt hem i vacker trakt af Små- land. God värd. Moderata priser. Jose- fina Göransson, exam. sjuksköterska, adr. Ryssby.

Graninge Hvilo hem

i mellersta Värmland emottager gäster hela året om. Hel pension 4 kr. till 7 kr. Rikst. Molkom 43. Ref. i Stock- holm: Allm. tel. 221 87.

Rekreerande sommarlif.

Vid Bie, hög, frisk, skogrik trakt af Södermanland, emottagas under som- maren några inackorderingar. God kost, gymnastik, bad. Äfvenså emottagas ett par unga flickor som hushållselever. Moderata pris. Vid. doktorinnan E. Levin, Drottningg. 26, Sthlm. Efter 25 maj Bie.

Billig och lärorik hushållskurs,

15 juni-15 sept. Grundlig undervis- ning i matlagning, syltning, konserve- ring m. m. samt väfning. Härligt läge vid skog och sjö. Ungdom. Glad och trefligt hemlif. Begär prospekt. Fru Ida Palmgren, Bogsten, Bettna.

Sommarkonfirmander

mottagas under juli månad. Närmare upplysningar lämnar kyrkoherde Aug. Stenström, Trollhättan.

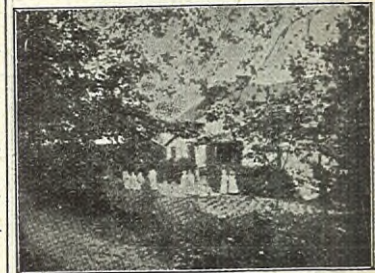
Schweiz! Waldheim, Bern.

Pension för unga flickor (16-20 år). Vackert belägen i en härlig park. Fran- ska och tyska talspråk o. undervisning äfven i engelska, musik, målning m. m. Vinter- och sommarsport. Resor före- tagas till Italien och sommaren till- bringas i Alperna. Ref. och prospekt erhållas genom Herr och fru Olson, Ar- vika och fröken A. Bergqvist, Linné- gat. 11. Göteborg.

Vid Vettern och Omberg i härligaste natur

Borghamns Turisthotell.

Beg prosp. Rikstel. adr. Borghamn

Husmoderskolan Insjön (Dalarna) börjar ny kurs 1 juni. Prosp. på beg.

Annonsera i Idun!

LAXIN-Konfekt

är på grund af sin välsmakande egenskap och sin milda säkra verkan med rätta det mest omtyckta afföringsmedel för såväl vuxna som barn och bör icke saknas i något hem. Det rekommenderas på det bästa af herrar läkare. Original-bleck- askar med 20 fruktabletter Kr. 1:— . Varnas för värdelösa efterapningar! Begär därför uttryckligen LAXIN. Å hvarje apotek.

Hvita borddukar af det berömda Fiskmåsmönstret

till 9 och 12 personer — storlek 160x220 cm. och 150x300 cm.

sändes alla Iduns läsare.

Om varan icke i hvarje hänseende blir till belåtenhet tages den tillbaka till **fullt pris**. Det är vår ständiga affärsprincip och den **säkraste garanti** för prima varor och redbar behandling.

23 D.

Beställningsedel till

Daells Varuhus, Malmö.

(Butik: Västergatan 66. Rikst. 50 01).

Var god sänd mig **fraktfritt** mot efterkräf:

..... st. Fiskmåsdurkar i storlek 160x220 cm. å kr. 6.50.

..... st. ” ” 150x300 cm. å kr. 8.75.

..... duss. motsvarande servietter å kr. 6.50 pr duss.

Om ej till belåtenhet önskas pengarna åter utan något fraktafdrag.

Namn:

Postadress:

Samma mönster och samma kvalitet som de tidigare i Idun omannonserade mindre dukarna med fiskmåsmönster kan nu också fås i större storlek, passande till 9 och 12 personer för ett pris af endast **6 kronor och 50 öre pr st., i storlek 160x220 cm. och kr. 8.75 i storlek 150x300 cm.**

Tillhörande servietter (storlek 50x50 cm.) kosta **pr dussin kr. 6.50.**

(Minsta antal servietter som säljes är 1/2 duss.)

Enhvar vet att duktyg i denna storlek, **helblekt** och af **prima linnedamast**, icke kan köpas i någon butik till detta pris — icke ens i ett **vanligt mönster**, det är därför så mycket mera anmärkningsvärdt att vårt erbjudande gäller det **berömda konstväfda Fisk- måsmönstret.**

I allt större kretsar vinner detta mönster och denna kvalitet insteg, hvilket beror däraf att det **icke existerar något vackrare och icke säljes något billigare.**

OBS! Duktyg med Fiskmåsmönstret är af oss infördt här i landet och kan icke fås annorstädes.

Beställning efter denna annons torde sändas oss **senast inom 14 dagar** från tidningens dato. Va- rorna expedieras **fraktfritt** öfverallt i Sverige, alltså utan några som helst extra kostnader.

Vidstående beställningsedel torde begagnas. **För- skotts betalning undanbedes.**

Agenter antagas icke. Provision lämnas ej.

Det bästa läkemedlet är

NISSENS

ÄKTA BRÖSTKARAMELLER
Enda tillverkare A.-B. Nissens Manufacturing, Norrköping.

Doktor J. Arvedsons kurs Sjukgymnastik, Massage o. Pedagogisk Gymnastik, medför enligt kongl. maj:ts medgivande samma kompetens o. rättigheter som en kurs vid Gymnastiska Central-Institutet.
Kursen 2-årig, börjar den 15 sept.
Prospekt på begäran genom D:r J. Arvedson, adr. Odengatan 1, Stockholm.

Gymnastikdirektörsexamen aflygges efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid **Sydsvenska Gymnastik-Institutet.**
Ny kurs börjar 18 sept.
Prospekt gen. **kapt. J. Thulin, LUND.**

Med. D:r E. Kleens (ett-åriga) kurs i Massage och Sjukgymnastik (för damer) börjar den 1 okt. kl. 10 i. m. N:r 37 Mästersamuelsgatan, 2 tr. upp. Prospekt begäres städes under adress **Saltsjöbaden.**

Professor Cederschiöld behandlar med **egna massagemetoder:** Mag-, Tarm- (t. ex. långvarig förstoppning), Reumatiska och Nerväkommer m. m. Näs-svalgkatarr lokalt med instrument smärtfritt. Grefteuregatan 22, Stockholm.

Vid **Professor Unmans Institut** börjar 1 okt. ny (ett-årig) kurs i Massage och Sjukgymnastik. Begär prospekt. Brunkebergsgat. 9, Stockholm.

Rynktinktur (Majorskan Edmann, Varberg) Borttager rynkor och pormaskar. Har en underbar förmåga att föryngra och försköna, ty hyn blir skär och genomskinnlig. Anses vara det yppersta medel i sitt slag. Pris 3:25.
Förnämsta Parfymafäber.

SANITAS. Specialaffär för Sjuk- o. Hälsovårdsartiklar.
Dambindor 95 öre pr. puss., med lifband 1.25. Sticked från 5 kr. pr. puss. Sprutor, Sköljkannor, Bräckband, Nappar o. Bindor. Landsortsorder exp. omgående.
Rekv. från 5 kr fraktfritt. Odengatan 39, Stockholm.

Äkta Fransk Liljemjolk. bästa medel för erhållande af hvit och fräsch hy. Borttager rynkor, finnar, m. m., m. m. Pris kr. 3.- + porto.
Franska Parfymmagasinet, 21 Drottninggatan, Stockholm. Hufleverantör

Oatine-Crème är det förnämsta medlet att skydda huden för koldens skadliga inverkan. Denna kraftiga snöhvita naturprodukt-extrakt af ren hafre renar porerna, läker huden o. hyn blir vacker o. klar. Äkta endast i hvitburk med grönt lock The Oatine Co., London.

Oatine-Crème säljes efter tullförhöjningen till 1.50 o. 3 kr. pr. burk samt Oatine-Tvål, Oatine-Puder o. Balsam säljes öfverallt o. hos A. W. Nording, Biblioteksgatan 11 o. Drottningg. 63, Stockholm.

Hvarför vänta tills Ni är utan hår! Bättre dagligen använda

EAU DE QUININE från **Ed. Pinaud**, 18 Place Vendôme, Paris.

En bok "Om dekoration och målning" jämte fullständiga färgskalor sändes gratis och franko till enhver af Iduns läsare, som är intresserad af att med ringa arbete och med lysande resultat på otroligt kort tid själf måla och lackera gamla och nya möbler m. m. Insänd Er adr. till Le Ripolin, 24 Smålandsgatan, Stockholm.

Kvinnliga Utbildningsskolan Villa Hult, Kneippbaden, emottages elever alltjämt, äfven under sommaren på en och flere månader. Från 1 juni omfattar undervisningen endast matlagning, konservering, konfektberedning och handarbeten, då priset är billigare. Facklärarinnor. Elever förberedas för inträde i Fackskolan. Skolans läge vid badort ger tillfälle till förströelser, bad, tennis etc., etc. Ref. af föräldrar till från skolan utgångna elever. Anmälningar emottagas, samt prospekt och upplysningar erhållas, såväl från **Thyselius Byrå, Grefteuregatan 1, Stockholm, R. 3882, A. 8939,** som från skolan, adr. **Villa Hult, Kneippbaden.** Obs! Sommargäster emottagas billigt.
Fru Ingeborg Nordin, Husmoder. Ella Hult, Föreståndarinna.

Inreg. Varumärke.
1ste Stadsläkaren Doktor Fornmark. Begär profpaket med sked hos närmaste handlande.

Nyttig reklam.

För att gifva en hvar husmoder direkt anledning att försöka det omtyckta Idokaffet lämnas tillsvidare som reklam i prima tesked gratis till hvarje 1/2 kg. paket å 60 öre. Växtkaffet IDO är nutidens bästa ersättning för det skadliga och orimligt dyra bönkaffet. Användes enbart eller blandadt med vanligt kaffe. Anbefalles af framstående läkare. Kontrollant

Svenska Kaffe-Industri A.-B., Malmö.

Begär **Flenburgs** i plomberade påsar. De utgöra säkerheten för hygieniska arbetet, ångkokt, rensat, arsenikfritt, Finne, hos handlande. Plomberade, garanti-segel äro märkta.
Fjäder & Dun Flensburgs Fjäderseri, Malmö, 24.

Pröfva

TUPPENS ZEPHYR
och Ni köper ingen annan.
Obs! Då vi från flera håll bevisligen erfarit att annat under benämning: Tuppens Zephyr, anmodas allmänheten att noga efterse att varan på hvarannan meter är försedd med skyddsetiketten: **Tuppens Zephyr** Absolut Ljus- och Tvättäkta
Norrköpings Bomullsväveri Aktie Bolag.

Den svenska Hattnålen Mode de la Suède.

Dagens mest brännande fråga är problemet att fastsätta en hatt utan att sticka ut nästans ögon. Efter en längre tids experiment hafva vi löst frågan och konstruerat en hattnål, som ej går igenom hatten men ändå fäster den. Genom att använda tvenne böjda nålar erhålles ett bestämmt läge äfvensom stadighet. Denna anordning gör att nålarna ej vrida sig, då man sätter dem i hatten. Spetsarna placeras i hattens kulle och göra där ej någon förtret. Nålarna verka genom sin enkelhet konstnärligt och fint och levereras i olika modeller såväl förgyllda som försilfrade till pris af resp. Kr. 1.25 och 1.-. Återförsäljare hög rabatt. Begär omgående prospekt och prof, som sändes omgående mot postförskott.

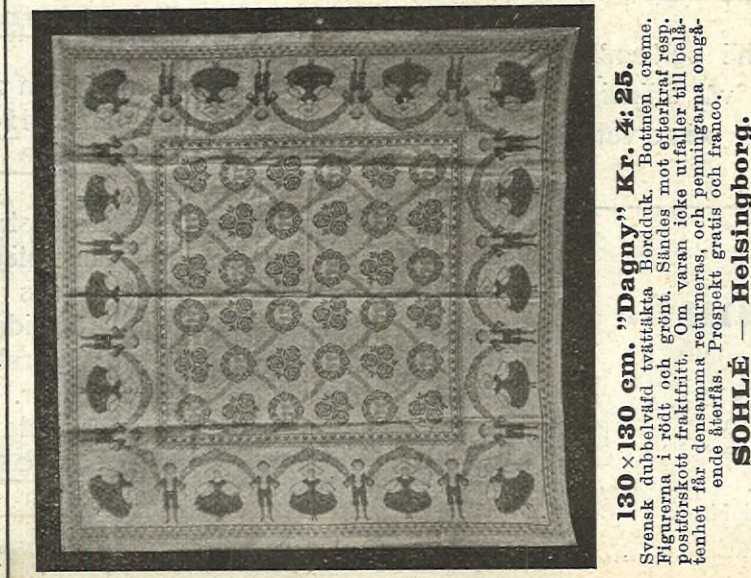
Hattmålsaffären Mode de la Suède. Hornsgatan 26 - Stockholm.
Riks 115 91. Allm. 34 23. Telegr.-adr.: Autoswede.

Kalasisiris
Hälsosam! Bekvämlig!
Elegant!

Bästa hygieniska ersättning för maggördel och korrsett utan insnörning i midjan. Framhåller en smärt figures eleganta former, minskar korpulens. Bästa bandage för damer i grossess, emedan **Kalasisiris** sätter orubbligt fast. Rekommenderad af framstående hygieniska läkare.
Silfvermedalj på hygieniska utställningen i Dresden 1911.
Illustrerade broschyrer gratis från
AMELIE BILLQVIST, Sköfde.
Tel. 416.

130 x 130 cm. "Dagny" Kr. 4:25.
Svensk dubbelvärd tvättäkta Bordduk. Bottnen, creme. Figurerna i rött och grönt. Sändes mot efterkräf resp. postförskott fraktfritt. Om varan icke utfaller till behag kan den återlämnas, och penningarna omgående återfås. Prospekt gratis och franco.
SOHLÉ - Helsingborg.

Örebro Husmoderskola
som erh. **guldmedalj** för sömn. och konserv. börjar sin 12:e kurs d. 22 aug. 1912. Prospekt g:m Fru Alf. Rystedt.

Andrea Eneroths Handarbetsseminarium.
Af Kongl. Maj:ts godkänd, högre lärarinnekurs. Fullständigaste och grundligaste Handarbetslärarinneutbildning. Anmälningar fill ny kurs som börjar i sept. 1912 mottagas. Prospekt och upplysningar lämnas. Mottagningsstid 1/2, 12-1/2, 1. **Karduansmakaregatan 8 B, 1 tr.** Allm. Tel. Brunkeberg 45 36, Stockholm.

Strengnäs Hushållsskola.
Sommarkurs 15 juni-15 aug. Hösttermin 19 aug.-15 dec. Prospekt med referenser genom Fru M. Braune, Strengnäs. Allm Tel. 98.

Göteborgs Nya Husmoderskola
Södra Allégatan 2 A, 3 tr. Rikst. 106 24.
Husmoderskurs på 1 termin: enkel och finare matlagning, linnesömnad, födoämneslära, hälsolära, hushållsbokföring, barnavård, (valfritt).
Kurser i linnesömnad på längre och kortare tid.
Konserveringskurser i aug. månad på 1 vecka hvardera.
Nya tidsenliga lokaler. Kurserna börja i sept.
Prospekt på begäran.

Vintern i Leksand.
Undertecknad, innehafvarinna af Leksands väfskola och Pensionat Gläntan, med härligaste läge ofvanför byn, mottager fr. 15 Sept. i billig helinackordering några unga flickor. Lämpligt för dem, som efter slutade studier skulle ha god af en vinters stärkande friluftslif och praktisk sysselsättning. Af skickliga lärarinnor meddelas grundlig undervisning i väfning och hushåll. Angående hemlif, riklig, god mat samt de nöjen vintern i landets fagraste bygd kan bjuda. Intet skoltvång. Upplysningar och referenser omgående. Prospekt i juni.
Lisa Stenhammar.

Bäcka Hvilohem och Pensionat, Orsa,
öppnas 15 maj och rekommenderas för friska och konvalescenter. Öppet året om. Härligaste läge vid Orsasjön. Godt bord. Stora ljusa, nyrestaurerade rum, piano, badrum. Rikstelefon från 15 maj. Pension: 3.50-5 kr. pr dag. Närmare genom prospekt.

Betalat pengarne tillbaka.

Ett härligt ädelt formadt bröst erhålles genom mitt Creme "Tadellos". Enastående i Fettsamling i lif och höfter utslutnen. Endast yttre användning! Talrika godkännande! Garanti öfver framgång och oskadlighet! Sändes portofritt mot efterkräf: 1 ask kr. 5.-, 2 askar kr. 9.-. Diskret tillsändning genom Fru A. Björck, Lübeck, Postack 245.

Väggohyra
kan ej existera i de rum och möbler, där bestrykning med **Oidium** ägt rum.
dödar såväl vägglösen (skåtor, kakor) som deras ägg samt förstör deras näringskällor. Efter utrotning med **Oidium** kunna de således ej mer förekomma. Oidium är luktfritt och oskadligt för tyg, färg och trä. Erhålles i fl. å 1.50 och 0.60 å Apotek, i Färg-, Kem. affärer eller från
Tekniska Fabriken OIDIUM, Malmö.

Vårens nya betydande originalarbeten:

HILMA ANGERED STRANDBERG: HEMMA. Roman. 4.50.
HENNING BERGER: JOHN CLAUDIUS' ÄFVENTYR. En rapsodi. 4.50.
HJALMAR BERGMAN: VI BOOKAR, KROKAR OCH RÖTHAR. Ur en stadskrönika. 5.50.
K. G. OSSIAN-NILSSON: FÄGEL FENIX. Ett sagodrama. 3.50.

Hyvelbänkar, Skottkärror, Magasins- och Fabrikskärror, Verktygsskåp och Löfvirke äro våra specialiteter. Våra med synnerlig omsorg utförda stall-, jordbruks- och trädgårdskärror å 15 kr. levereras fraktfritt alla järnv.-stationer i hela riket. Beställ i dag från **Stockamöllans Aktiebolag, Stockamöllan. Tel. 9.**

GUSTAF ULLMAN: "GODHETEN SJÄLF" och andra berättelser. 3 kr.
BENG T BERG: GENEZARET. Roman från Lappland. 4.75.
ANNA LENAH ELGSTRÖM: HAVSBOKEN. Två berättelser. 2.50.
KARL ASPLUND: STUDENTRUM. Bagateller. 2.25.
ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

Deposition Kapitalräkning
4 1/2 %
Sparkasseränta
4 %
Köpmannabanken Arsenalsgatan 9.

TIDAHOLMS FANTASIMÖBLER

Rikhaltiga variationer. Begär prisk. **Tidaholms Bruk, Tidaholm.** Kungl. Hufleverantör. Försäljningsmagasin: Mästersamuelsgatan 38, STOCKHOLM.

Det modernaste och elegantaste i tyger af hög kvalitet representeras af märket **"WELLWOVEN"**
Genom ett specialiserat & ett fåtal märken står fabrikkatet öppnadt i fråga om såväl utförande, styrka, kvalitet som pris. Tillhandahålles af de flesta första klass klädesaffärer, samt engrosister inom landet i Cheviot, Foulé, Engelsk Serge, Croisé i de alltid tilltalande och klädsmamma färgerna djupsvart, högblått och modernt grått.
Begär alltid fabrikkatet "Wellwoven" hvilket innebär en garanti å högsta kvalitet.
En varas goda beskaffenhet ihågkommes långt efter sedan priset fallit i glömska.

Med detta nummer följa Iduns Romanbilaga och Iduns Ungdomstidning.